PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW POŁOŻONYCH WE: WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIEJSCOWOŚCI CZARNOWO, W ZACHODNIEJ CZĘŚCI MIEJSCOWOŚCI TOPORZYSKO ORAZ W CENTRALNEJ CZĘŚCI MIEJSCOWOŚCI SIEMOŃ - GMINA ZŁAWIEŚ WIELKA

KWIECIEŃ, 2025

(AKTUALIZACJA: PAŹDZIERNIK 2026)

- SPIS TREŚCI –

STRESZCZENIE 3

1 WPROWADZENIE 6

2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 8

3 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 11
- 3.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU 11
- 3.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO I LOKALNEGO 11

4 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 13
- 4.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 13
  - 4.1.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I FIZYCZNOGEOGRAFICZNE 13
  - 4.1.2 POŁOŻENIE ZLEWNIOWE 15
  - 4.1.3 WODY POWIERZCHNIOWE 15
  - 4.1.4 WODY PODZIEMNE 16
  - 4.1.5 WARUNKI KLIMATYCZNE 17
  - 4.1.6 UWARUNKOWANIA GEOLOGICZNE I GEOMORFOLOGICZNE 19
  - 4.1.7 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA SUROWCÓW 19
  - 4.1.8 POKRYWA GLEBOWA 19
  - 4.1.9 BIOSFERA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA 19
- 4.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA 20
  - 4.2.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE 20
  - 4.2.2 WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE 22
  - 4.2.3 KLIMAT AKUSTYCZNY 23
  - 4.2.4 GOSPODARKA ODPADAMI 24
  - 4.2.5 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE ORAZ I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ 25
- 4.3 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 25

5 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 26
- 5.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY 26
- 5.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY 26
- 5.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH 27
  - 5.3.1 PODSTAWY MERYTORYCZNE 27
- 5.4 WYBRANE KONCEPCJE SYSTEMU PRZYRODNICZEGO 28
- 5.5 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE 30
  - 5.5.1 ZAGROŻENIE ZJAWISKIEM RUCHÓW MASOWYCH 30
  - 5.5.2 ZAGROŻENIE ZJAWISKIEM POWODZI 30
  - 5.5.3 ZAGROŻENIE KLĘSKAMI ŻYWIOŁOWYMI 30

6 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE 31
- 6.1 WSTĘP..... 31
- 6.2 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA 32
- 6.3 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000 34
- 6.4 LUDZIE..... 34
- 6.5 WODY..... 36
- 6.6 ZASOBY NATURALNE 37
  - 6.6.1 ZASOBY GLEBOWE 37
  - 6.6.2 ZASOBY LEŚNE 37
  - 6.6.3 ZASOBY WODNE 37
  - 6.6.4 ZASOBY SUROWCOWE 38
- 6.7 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT 38
- 6.8 POWIERZCHNIA ZIEMI 39
- 6.9 KRAJOBRAZ… 40
- 6.10 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE 41

7 WNIOSKI 42
- 7.1 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 42
- 7.2 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 42
- 7.3 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE 42
- 7.4 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ ITEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW 43
- 7.5 WNIOSKI I REKOMENDACJE DO DALSZYCH DZIAŁAŃ PLANISTYCZNYCH 43
- 7.6 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 44

ZAŁĄCZNIK 1: OŚWIADCZENIE O SPEŁNIANIU WYMAGAŃ KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 ROKU O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZAŁĄCZNIK 2: RYSUNEK PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRESZCZENIE

WPROWADZENIE

Przedmiotem Prognozy jest projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we: wschodniej części miejscowości Czarnowo, w zachodniej części miejscowości Toporzysko oraz w centralnej części miejscowości Siemoń - gmina Zławieś Wielka" (zwany dalej" projekt mpzp). Został on zainicjowany Uchwałą Nr LXII/417/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 30 sierpnia 2023 r., a następnie zmieniony uchwałą nr XV/199/2026 z dnia 7 października 2026 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia ustawowe wymogi formalno-prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wydane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Prognoza oddziaływania na środowisko oraz sam projekt mpzp pośrednio lub bezpośrednio uwzględniają:

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym,
- powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla regionalnego i lokalnego.

ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt planu (mpzp) sporządzony został w celu dopuszczenia realizacji zabudowy produkcyjno-usługowej usługowej oraz usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną na terenie do tego predysponowanym.

Wyróżniono tereny o następującym przeznaczeniu:

- U-P – teren usług lub produkcji;
- U – tereny usług;
- KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej.

CECHY OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszar objęty projektem mpzp charakteryzuje się następującymi uwarunkowaniami przyrodniczo-geograficznymi:

- teren zajmuje powierzchnię ok. 61 ha.
- pod względem administracyjnym teren położony jest w województwie kujawsko-pomorskim, na terenie powiatu toruńskiego, w gminie wiejskiej Zławieś Wielka.
- pod względem fizycznogeograficznym teren położony jest na pograniczu Pradoliny Eberswaldzkiej i Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego.
- teren znajduje się w dorzeczu Wisły.
- fragment obszaru znajduje się w zasięgu udokumentowanego głównego zbiornika wód podziemnych nr 141 „Zbiornik rzeki dolna Wisła".
- obszar należy do:
  - Jednolitej Części Wód Powierzchniowych: Górny Kanał od Strugi Łysomickiej do ujścia (kod: RW20001929169);
  - Jednolitych Części Wód Podziemnych:
    - JCWPd nr 39 (kod: PLGW200039);
    - JCWPd nr 44 (kod: PLGW200044).
- obszar znajduje się w regionie, gdzie użytkowe pietra wodonośne występują w utworach czwartorzędowych (lokalnie z okresu neogenu).
- teren położony jest poza zasięgiem udokumentowanych złóż kopalin.
- obszar odznacza się powierzchnią równinną, o znikomym spadkach terenowych. Podłoże budują tutaj utwory piaszczyste oraz w mniejszym stopniu żwirowe. Lokalnie wystąpić mogą również utwory trudno-przepuszczalne tj. utwory gliniaste.
- obszar objęty opracowaniem jest przekształcony antropogenicznie i częściowo zabudowany, a także w znacznej części zajęty przez grunty orne. Obszar jest ubogi pod względem florystycznym i faunistycznym.

- pod względem regionalizacji klimatycznej obszar znajduje się w zasięgu regionu klimatycznego nr IX (Chełmińsko-Toruński).

PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt mpzp zakłada w obszarze realizację zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej, a także niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. W związku z powyższym nie do uniknięcia są pewne konsekwencje realizacji planowanego zagospodarowania w zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Rozdział 6 zawiera ocenę ustaleń projektu mpzp, w odniesieniu do:

- poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego (z uwzględnieniem zależności między nimi),
- form ochrony przyrody, w tym celu i przedmiotu ochrony, integralności obszarów Natura 2000,
- kwalifikacji oddziaływań.

Informacje zawarte w Prognozie zostały dostosowane stosownie do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz stosownie do stanu wiedzy i metod oceny.

ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp nie będą oddziaływać transgranicznie.

ROZWIĄZANA ALTERNATYWNE DO ZAPROPONOWANYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.

ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej.

W projekcie mpzp zawarto ustalenia, które ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.

WNIOSKI I REKOMENDACJE DO DALSZYCH DZIAŁAŃ PLANISTYCZNYCH

W celu eliminacji lub ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu mpzp, pożądane byłoby m.in.:

- możliwie maksymalne zachowanie istniejących zadrzewień w obrębie wydzieleń funkcjonalnych oraz ich wykorzystanie w kształtowaniu terenów biologicznie czynnych w ramach funkcjonowania zabudowy;
- właściwa gospodarka ściekowa – niedopuszczenie do przedostawania się zanieczyszczeń do wód i gruntu;
- dla nowych obiektów wymagających zaopatrzenia w ciepło i energię stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji, w tym np. stosowanie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne);
- zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniami, w tym prowadzenie robót w taki sposób, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód, ani też pogorszenia ich stanu ilościowego i jakościowego;
- przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów budowlanych stosowanie rozwiązań ograniczających skutki ujemnego oddziaływania na grunty;
- wskazane jest, aby nowe zagospodarowanie aktywności gospodarczej, wyposażone zostały w infrastrukturę służącą ochronie środowiska;
- rekultywacja terenów zniszczonych w czasie trwania prac budowlanych;
- przestrzeganie regulacji prawnych w zakresu gospodarki odpadami;
- zabezpieczenie mas ziemnych zgodnie z przepisami prawa (masy ziemne z wykopów należy zagospodarować na terenie własnej działki lub wywieść na miejsce wskazane przez odpowiednie służby gminne. Masy ziemne mogą zostać wyłączone spod ustawy o odpadach tylko wówczas, jeżeli dotyczą niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, ze materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym, na którym został wydobyty);

- w przypadku odkrycia – podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub władze Gminy.

W trakcie realizacji obowiązuje przestrzeganie wszystkich przepisów o ochronie środowiska, w tym, w przypadku stwierdzenia gatunków dziko występujących zwierząt, a także roślin i grzybów podlegających oraz ich siedlisk i ostoi, wymagane jest przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

1 WPROWADZENIE

CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Celem opracowania jest wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko. **Przedmiotem** prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we: wschodniej części miejscowości Czarnowo, w zachodniej części miejscowości Toporzysko oraz w centralnej części miejscowości Siemoń - gmina Zławieś Wielka (zwany dalej „projekt mpzp"). Został on zainicjowany Uchwałą Nr LXII/417/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 30 sierpnia 2023 r, a następnie zmieniony uchwałą nr XV/199/2026 z dnia 7 października 2026 r.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Podstawę formalno-prawną prognozy oddziaływania na środowisko stanowią[1]:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko uwzględnia:

- Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla analizowanego projektu mpzp, wydane przez:
  - Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
  - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Toruniu.

Część kartograficzną prognozy oddziaływania na środowisko stanowią: **rysunek prognozy oddziaływania na środowisko** (załącznik) oraz **ryciny** (tematyczne mapy poglądowe zamieszczone w poszczególnych rozdziałach).

METODOLOGIA OPRACOWANIA

Prognoza odziaływania na środowisko projektu mpzp uwzględnia wytyczne określone w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zastosowano:

- **metodę oceny realizacji celów i działań przewidzianych w projekcie mpzp**, opartą na analizie zgodności treści dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych, krajowych i wojewódzkich dokumentach oraz przepisach, aby stwierdzić komplementarność dokumentu z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- **metodę macierzy interakcji**, opartą o analizę wpływu przewidzianych w projekcie mpzp zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem współzależności między nimi.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana została **równocześnie z projektem mpzp.** Współpraca przy ustalaniu rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego miała na celu wyeliminowanie ewentualnych negatywnych skutków tych rozwiązań dla środowiska przyrodniczego.

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko, w celu charakterystyki terenu, zasobów środowiska, funkcjonowania ochrony przyrody oraz oceny stanu przekształceń środowiska, wykorzystano m.in.:

- opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, wykonane na potrzeby sporządzenia przedmiotowego planu,
- dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego,
- materiały i publikacje z dziedziny ochrony środowiska i monitoringu stanu środowiska,
- materiały kartograficzne (mapy tematyczne, mapy topograficzne),
- akty prawne, obowiązujące na chwilę opracowania Prognozy,

[1] Publikatory poszczególnych aktów prawnych, aktualne na dzień sporządzenia Opracowania, przytoczono w spisie materiałów źródłowych.

- informacje zebrane w trakcie wizji lokalnych,
- literaturę branżową i naukową.

Spis wybranych materiałów wyjściowych:

Akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.Dz.U.2014 poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U.2020 poz. 10).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022 poz. 2380).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz.1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz.1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002 nr 155 poz. 1298).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019 poz. 1839).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j.Dz.U.2024 poz. 266).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j.Dz.U.2023 poz. 1587 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j.Dz.U.2023 poz. 1336 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j.Dz.U.2023 poz. 1478 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.Dz.U.2022 poz. 840 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.Dz.U.2024 poz. 54).
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j.Dz.U.2022 poz. 672 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz.U.2024 poz. 82).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2023 poz. 1094 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.Dz.U.2023 poz. 682 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2023 poz. 40 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j.Dz.U.2023 poz. 633 z późn.zm.).
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j.Dz.U.2024 poz. 278).

Dokumenty i publikacje:

- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31. XII. 2022 r., 2023, Państwowy Instytut Geologiczny.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, 2011, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, 2021.
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszary dorzecza Wisły, 2022, Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa.
- Program ochrony powietrza w w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej – aktualizacja, 2023.
- Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2022-2030, 2022.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim. Raport za rok 2022, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 2022.
- Raport o stanie gminy Zławieś Wielka za rok 2022, 2023.
- Stan środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska 2020, Bydgoszcz.
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2017.
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, 2021.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, 2013, Ministerstwo Środowiska.

Witryny internetowe:

- https://atlas.kujawsko-pomorskie.pl
- http://natura2000.gdos.gov.pl
- http://www.gdos.gov.pl
- http://www.geoportal.gov.pl
- http://www.gios.gov.pl
- http://www.imgw.pl
- http://www.kzgw.gov.pl
- http://www.mir.gov.pl
- https://www.gov.pl/web/klimat
- http://www.psh.gov.pl
- http://www.stat.gov.pl
- https://www.zlawies.pl/

2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

SZCZEBEL MIĘDZYNARODOWY I UNII EUROPEJSKIEJ

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym (Unijnym) są egzekwowane poprzez transponowanie założeń, zaleceń, dyrektyw lub postanowień do odpowiednich, polskich aktów prawnych i wykonawczych (np. do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawy o ochronie przyrody, ustawy Prawo wodne, itd.).

Do najważniejszych dokumentów szczebla międzynarodowego i wspólnotowego formułujących cele ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu analizowanego dokumentu, należą:

Konwencja Ramsarska – dokument sporządzony w Ramsar, 1971 r. (zmiany dokumentu w 1982 r. i 1987 r., odpowiednio: Paryż i Regina). Celem dokumentu jest ochrona i utrzymanie w stanie niezmienionym obszarów wodno-błotnych, mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego.

Konwencja Bońska – dokument został sporządzony w Bonn w 1979 r. ratyfikowany przez Polskę w 1996 r.. Celem dokumentu jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Dla ochrony tych gatunków konieczne są wspólne wysiłki wszystkich państw posiadających jurysdykcję nad obszarami, w których te zwierzęta przebywają.

Konwencja Berneńska – dokument sporządzony został w Bernie w 1979 r. i ratyfikowany przez Polskę w 1995 r. Celem dokumentu jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, a zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspierania współdziałania w tym zakresie (nacisk na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, w tym wędrownych).

Konwencja Genewska – dokument sporządzony w Genewie w 1979 r., wraz z II protokołem siarkowym (sporządzony w 1994 r. w Oslo). Z dokumentów tych wynika konieczność redukcji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, przede wszystkim emisji SO_2, NO_x i CO_2.

Konwencja o Różnorodności Biologicznej – dokument sporządzony w 1992 r. w Rio de Janeiro i ratyfikowany przez Polskę w 1996 r. Celem Konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – dokument sporządzony w 1992 r. w Rio de Janeiro i ratyfikowany przez Polskę w 1994 r. Głównym celem dokumentu jest osiągnięcie stabilizacji koncentracji w atmosferze gazów cieplarnianych na takim poziomie, który zapobiegnie niebezpiecznym antropogenicznym oddziaływaniom na klimat.

Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – dokument wraz z Protokołem sporządzony został 1997 r. w Kioto. Precyzuje on zadania w zakresie ograniczania antropogenicznych oddziaływań na klimat, w szczególności zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.

Porozumienie Paryskie – Podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w 2015 r. w Paryżu 195 krajów przyjęło pierwsze w historii powszechne i prawnie wiążące światowe porozumienie w dziedzinie klimatu. Podpisywanie porozumienie rozpoczęło się 22 kwietnia 2016 r. Porozumienie zaczęło obowiązywać w listopadzie 2016 r. po jego ratyfikacji przez 55 państwa, które są w sumie odpowiedzialne za 55 % światowych emisji. Porozumienie Paryskie jest drugim, po Protokole w Kioto wiążącym dokumentem realizującym postulaty Ramowej Konwencji Klimatycznej. W art. 2 zawarto cel Porozumienia, który zakłada intensyfikację i konieczność podejmowania solidarnych wysiłków zobowiązanych stron do zatrzymania globalnego ocieplenia. Założono następujące cele:

- cel długoterminowy: trzymanie wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie niższego niż 2°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej;
- dążenie do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5°C;
- jak najszybsze osiągnięcie w skali świata punktu zwrotnego maksymalnego poziomu emisji;
- doprowadzenia do szybkiej redukcji emisji zgodnie z najnowszymi dostępnymi informacjami naukowymi.
- zwiększenie zdolności do adaptacji do negatywnych skutków zmian klimatu,
- zapewnienie spójności przepływów finansowych.

Dyrektywy Unijne regulujące utworzenie Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, tzn.: a) Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków, która zastąpiona została nową Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku w strawie ochrony dzikiego ptactwa, oraz b) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Dyrektywa Komisji Europejskiej 91/676/EWG, wydana w 1991 r., mająca na celu zmniejszenie wysokiego stopnia zanieczyszczenia wód związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie pojawienia się takiego zanieczyszczenia w przyszłości, co odbywa się m.in. poprzez realizacje programów „naprawczych" oraz pomoc we wdrażaniu zasad dobrej praktyki rolniczej. Dyrektywy stały się podstawą stworzenia systemu obszarów stanowiących spójną funkcjonalnie sieć – Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000, umożliwiającą realizację spójnej polityki ochrony zasobów przyrodniczych na obszarze UE, tworzoną przez wyznaczone w ramach dyrektyw: ptasiej i siedliskowej obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z 23 października 2000 r. (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna), ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, celem której jest ochrona wód poprzez ustalenie zintegrowanej europejskiej polityki wodnej opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych, a ponadto uporządkowanie i koordynacja istniejącego europejskiego ustawodawstwa wodnego. Zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowywane zostały plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz program wodno-środowiskowy kraju.

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. Rezolucja jest programem działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiującym model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Agenda 2030 ma charakter uniwersalny, a swoim zakresem obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju – gospodarczy, społeczny i środowiskowy.

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 – wraz z końcem 2020 roku wygasły postanowienia dotychczasowego pakietu klimatyczno-energetycznego, przyjętego przez Państwa członkowskie w 2008 r. Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 zawierają ogólnounijne założenia i cele polityki na lata 2021-2030. Aktualne cele (ramy) zakładają:

- ograniczenie o co najmniej 40 % emisję gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.),
- zwiększenie do co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- zwiększenie o co najmniej 32,5 % efektywność energetyczną.

W ramach Europejskiego Zielonego Ład, we wrześniu 2020 r. Komisja Europejska zaproponowała zwiększenie docelowego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji i pochłaniania emisji, do co najmniej 55 proc. do 2030 r. w stosunku do poziomu z 1990 r. Aktualnie trwają prace nad opracowaniem wniosków ustawodawczych, niezbędnych do realizacji zakładanych celów, a w konsekwencji przejścia UE na gospodarkę neutralną dla klimatu.

„Europejski zielony ład" to komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, przedstawiony w Brukseli 11 grudnia 2019 r. W komunikacie tym zaktualizowano zobowiązanie Komisji do rozwiązania problemów związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym - nowa strategia na rzecz wzrostu, przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, oszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy

poziom emisji gazów cieplarnianych netto i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych.

Wśród szeregu inicjatyw, mających pomóc w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu znajduje się „Wspieranie zielonego finansowania i zielonych inwestycji oraz zapewnienie sprawiedliwej transformacji". Mechanizm sprawiedliwej transformacji koncentruje się na regionach i sektorach, które najsilniej odczują skutki zmiany klimatu i degradacji środowiska ze względu na swoją zależność od paliw kopalnych i wysoko emisyjnych procesów. Środki na potrzeby tego mechanizmu będą pochodzić z budżetu UE oraz ze źródeł finansowania Grupy EBI, co pozwoli pozyskać konieczne zasoby prywatne i publiczne. Wsparcie będzie związane z promowaniem przechodzenia na działania niskoemisyjne i wspierające odporność na zmianę klimatu. Będzie ono również miało na celu ochronę obywateli i pracowników, którzy najsilniej odczują skutki transformacji.

SZCZEBEL KRAJOWY

Cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu analizowanego dokumentu, ustanowione na szczeblu krajowym określone są przede wszystkim w następujących dokumentach:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – przyjęta w 1997 r., w Art. 5 Konstytucji RP zapisano: *Rzeczpospolita Polska* (…) *zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.*

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – jest to Program rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym, którego celem jest wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Obecnie obowiązuje **VI aktualizacja KPOŚK**, zatwierdzona przez Radę Ministrów w 2022 roku. KPOŚK zawierała listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2021-2027 i dotyczy 1524 aglomeracji o równorzędnej liczbie mieszkańców 37,1 mln), w których zlokalizowanych jest 1653 oczyszczalni ścieków komunalnych. Koszt inwestycji zgłoszonych do VI aktualizacji KPOŚK wyniósł 28,7 mld, w tym zaplanowana jest m.in. budowa 60 oczyszczalni ścieków oraz 8022 km sieci kanalizacyjnej. Na obszarze gminy Zławieś ustanowiona została aglomeracja ściekowa, na mocy Uchwały nr XXV/195/2020 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 28 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj. Pom. 2020 poz. 6896). Obszar projektu mpzp położony jest częściowo w zasięgu w/w aglomeracji.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 z perspektywą do roku 2030 - przyjęty w 2013 roku, jest pierwszym dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zmian klimatu. Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Ponadto określono 6 celów szczegółowych, które są spójne z kluczowymi zintegrowanymi strategiami kraju:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.
- Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.
- Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.
- Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do 2020 z perspektywą do 2030 – Strategia przyjęta została w 2017 roku, zastępując „Strategię Rozwoju Kraju 2020". Cel główny „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju (…)" zakłada zrównoważony rozwój kraju, oparty o:

- I Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.
- II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.
- III Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Polityka ekologiczna państwa 2030 - przyjęta została w lipcu 2019 r., stanowi najważniejszą strategię rozwoju kraju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Jej cel główny to: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Do realizacji celu głównego wytypowano trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.

3 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

3.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU

Projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we: wschodniej części miejscowości Czarnowo, w zachodniej części miejscowości Toporzysko oraz w centralnej części miejscowości Siemoń - gmina Zławieś Wielka" sporządzony został **w celu dopuszczenia realizacji zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną na terenie do tego predysponowanym.**

Projekt mpzp uwzględnia potrzeby i uwarunkowania społeczne i ekonomiczne oraz wymogi ochrony środowiska i zasobów dóbr kultury. Regulacje zawarte w projekcie mpzp dotyczą przeznaczenia terenu oraz określenia sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy, z uwzględnieniem zakresu ustaleń określonych w art. 15 ust. 2-3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Projekt mpzp składa się z części tekstowej i z części graficznej. Wyróżniono tereny o następującym przeznaczeniu:

- **U-P** – teren usług lub produkcji;
- **U** – tereny usług;
- **KR** – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej.

Dla obszaru projektu mpzp określono ustalenia, spośród których najistotniejsze dla środowiska przyrodniczego i jego zasobów są ustalenia dotyczące:

- przeznaczenia terenu funkcjonalnego, podstawowe i uzupełniające;
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasad kształtowania krajobrazu;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej;
- zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu;
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów;
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w użytkowaniu;
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

3.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO I LOKALNEGO

Rozstrzygnięcia zawarte w projekcie mpzp wpisują się wytyczne i zasady wynikające z dokumentów strategicznych i planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego, w tym:

- „**Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**" – ustalenia projektu mpzp są powiązane z założeniami przyjętymi w niniejszej Strategii Rozwoju Województwa, w tym zwłaszcza w odniesieniu do celów operacyjnych sformułowanych w ramach celu głównego: „Dostępna przestrzeń i czyste środowisko". Wdrożenie ustaleń projektu mpzp będzie zgodne z wizją i celem nadrzędnym rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.
- „**Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego**" – projekt mpzp uwzględnia pośrednio lub bezpośrednio cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Wdrożenie ustaleń projektu mpzp przyczyni się do osiągnięcia określonych w Planie kierunków polityki przestrzennej.
- „**Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2022-2030**" – ustalenia projektu mpzp zawierają rozstrzygnięcia mające na celu ochronę środowiska, a realizacja projektu mpzp przysłuży się osiągnieciu celów strategicznych zdefiniowanych w Programie.
- „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka**" - obszar objęty projektem mpzp wpisuje się w ustalenia obowiązującego Studium. Studium określa w obrębie

fragmentów objętego opracowaniem: *teren aktywności gospodarczej intensywnej* oraz *teren zabudowy usługowej z dopuszczeniem usług wymagających lub mogących wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko;*

- „**Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe** – Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby opracowania projektu mpzp sporządzono w 2024 r. W Opracowaniu zawarte zostały m.in.:
  - ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru i jego otoczenia;
  - rozpoznanie i charakterystyka środowiska (charakterystyka poszczególnych elementów środowiska, struktury przyrodniczej obszaru i wzajemnych powiązań elementów środowiska, w tym delimitacja systemu przyrodniczego);
  - analiza procesów zachodzących w środowisku, charakterystyka dotychczasowych zmian zachodzących w środowisku oraz wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku, które mogą być powodowane przez dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie;
  - identyfikacja form ochrony przyrody i ochrony prawnej zasobów użytkowych środowiska;
  - ocena stanu i funkcjonowania środowiska (stan i jakość środowiska, identyfikacja zagrożeń i możliwości ich ograniczenia, odporności środowiska na degradację i zdolność do regeneracji, ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi);
  - uwarunkowania i predyspozycje ekofizjograficzne do rozwoju i kształtowania zagospodarowania.

  Zgodnie z Opracowaniem przydatność zasobów i walorów środowiska przyrodniczego obszaru dla rozwoju poszczególnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej i usługowej, przemysłowej, rolniczej, turystycznej), związana jest z szeregiem warunków i czynników przyrodniczych, takich jak m.in.:
  - ukształtowanie terenu i występowanie poszczególnych klas spadków terenu;
  - warunki podłoża budowlanego;
  - głębokość zalegania wody podziemnej, w tym wody gruntowej;
  - czynniki bioklimatyczne;
  - występowanie zasobów użytkowych środowiska przyrodniczego, w tym objętych ochroną prawną oraz stanowiących bariery ekologiczne (ograniczenia ekologiczne) rozwoju zagospodarowania;
  - występowanie powierzchniowych lub obiektowych form ochrony przyrody;
  - położenie obszaru w na tle systemu powiązań przyrodniczych w skali lokalnej i ponadlokalnej.

  Przydatność obszaru dla rozwoju poszczególnych funkcji użytkowych warunkują ponadto możliwości do kształtowania zagospodarowania przestrzennego związane z:
  - ograniczeniami i barierami środowiska, związanymi z występowaniem zagrożeń przyrodniczych;
  - uwarunkowaniami związanymi z zasobami użytkowymi środowiska;
  - uwarunkowaniami związanymi z występowaniem form ochrony przyrody;
  - identyfikacją obszarów predysponowanych do pełnienia głównie funkcji przyrodniczych.

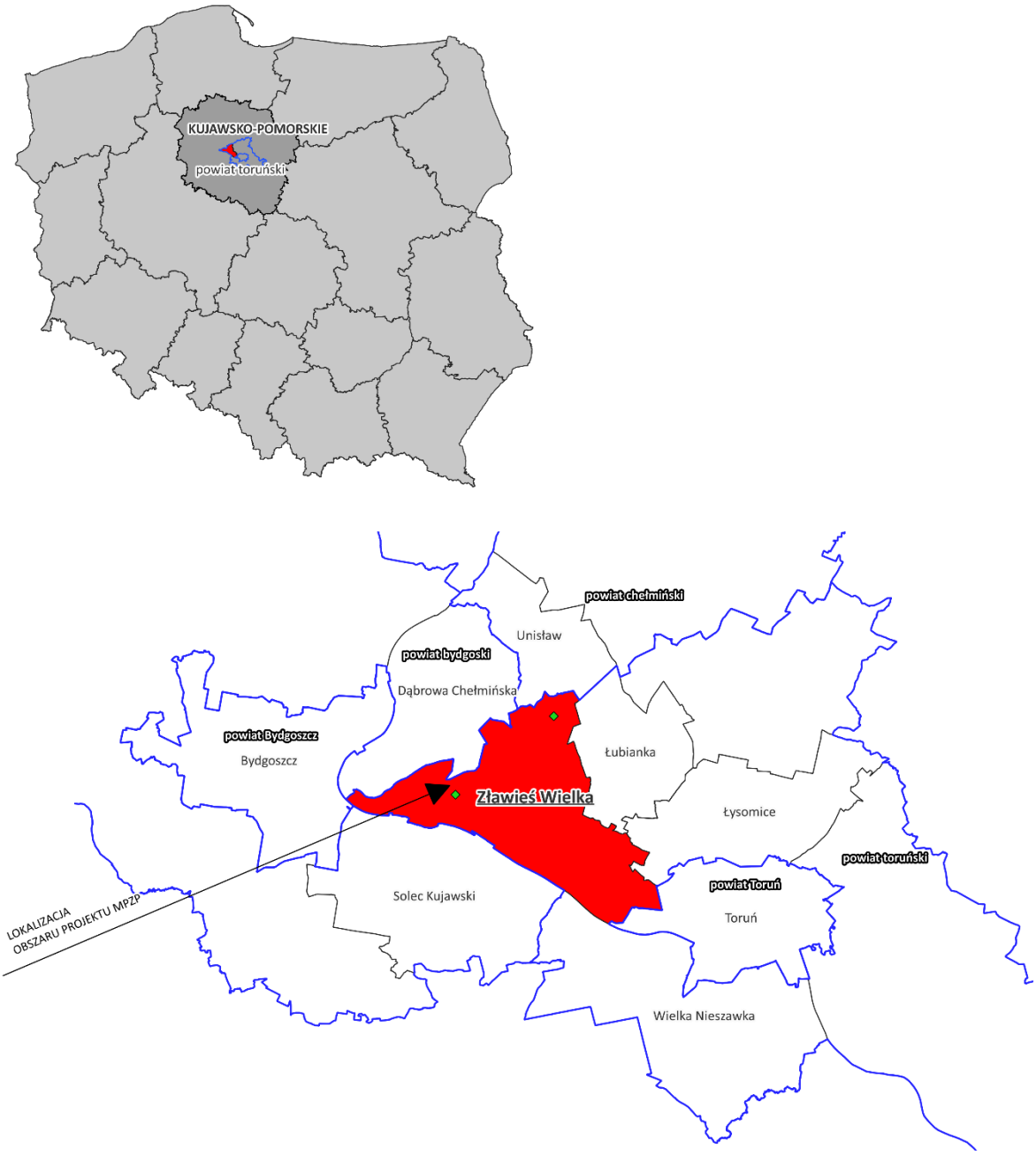
4 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

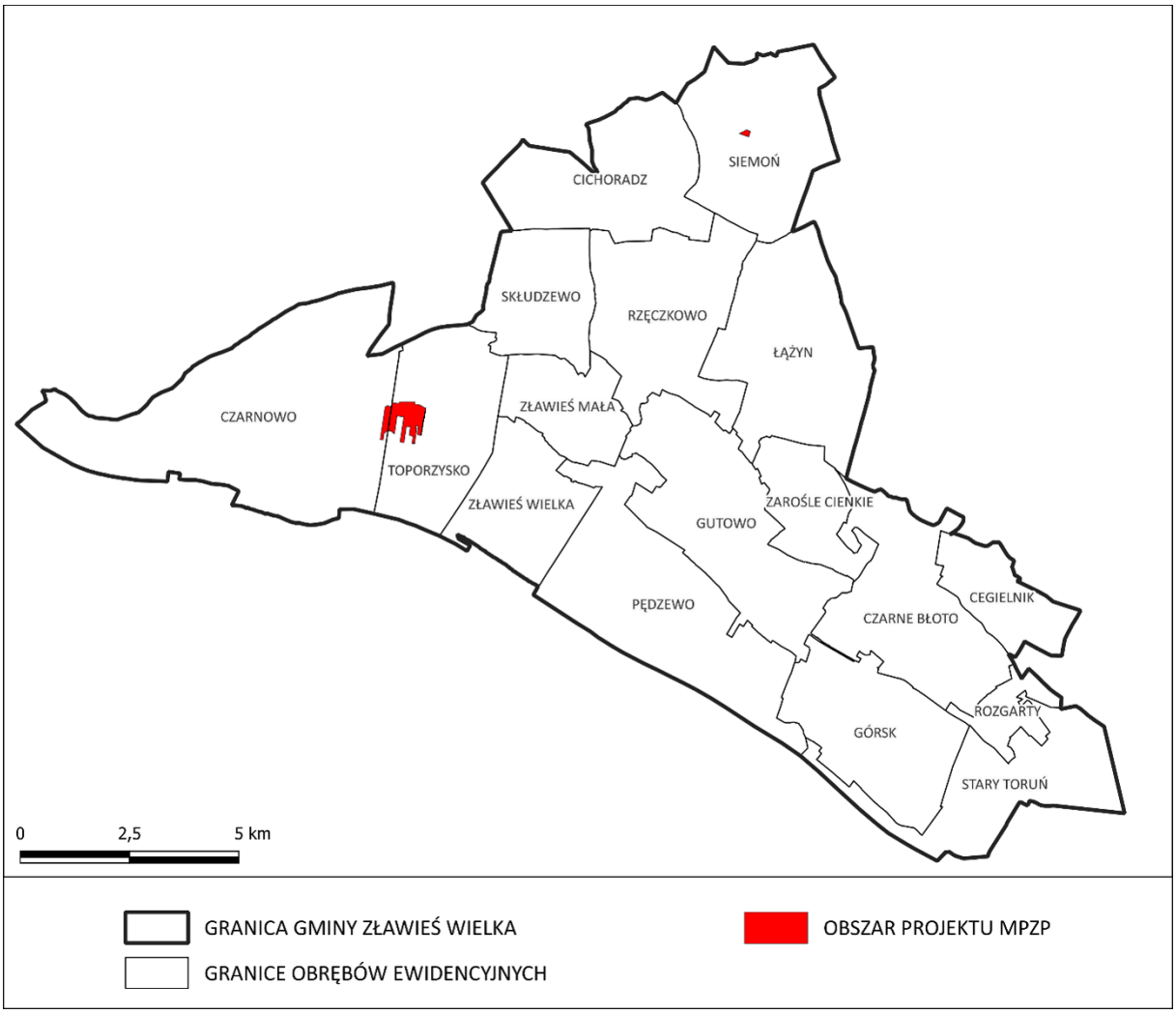
4.1.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I FIZYCZNOGEOGRAFICZNE

Obszar będący przedmiotem projektu mpzp położony jest w gminy wiejskiej Zławieś Wielka, na terenie obrębów Toporzysko, Czarnowo oraz Siemioń. Gmina Zławieś Wielka położona jest w powiecie toruńskim, w województwie kujawsko-pomorskim.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje powierzchnię ok. 61 ha.

Ryc. 1 Położenie administracyjne obszaru objętego projektem mpzp – tło regionalne i krajowe
Materiał źródłowy: opracowanie własne według Państwowego Rejestru Granic.

Ryc. 2 Położenie obszaru projektu mpzp w odniesieniu do obrębów ewidencyjnych gminy Zławieś Wielka
Materiał źródłowy: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Rejestru Granic.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski[2], obszar projektu mpzp położony jest na pograniczu Pradoliny Eberswaldzkiej (kod: 315.3) i Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego (kod: 315.1), w obrębie:[3]

- mezoregionu Kotliny Toruńskiej (kod: 315.34);
- mezoregionu Pojezierza Chełmińskiego (kod: 315.11).

Kotlina Toruńska (315.34) obejmuje powierzchnię ok. 1850 km^2, gdzie najniżej położoną częścią kotliny jest równina zalewowa Wisły. Pomiędzy dorzeczem Wisły, a dorzeczem Noteci rozpościera się wysoki, piaszczysty taras, przekształcony eolicznie w pole wydm. Obszar ten, składający się z pozrastanych ramionami wydm parabolicznych, zwróconych wypukłościami na wschód, zajmują rozległe bory sosnowe tzw. Puszcza Bydgoska.

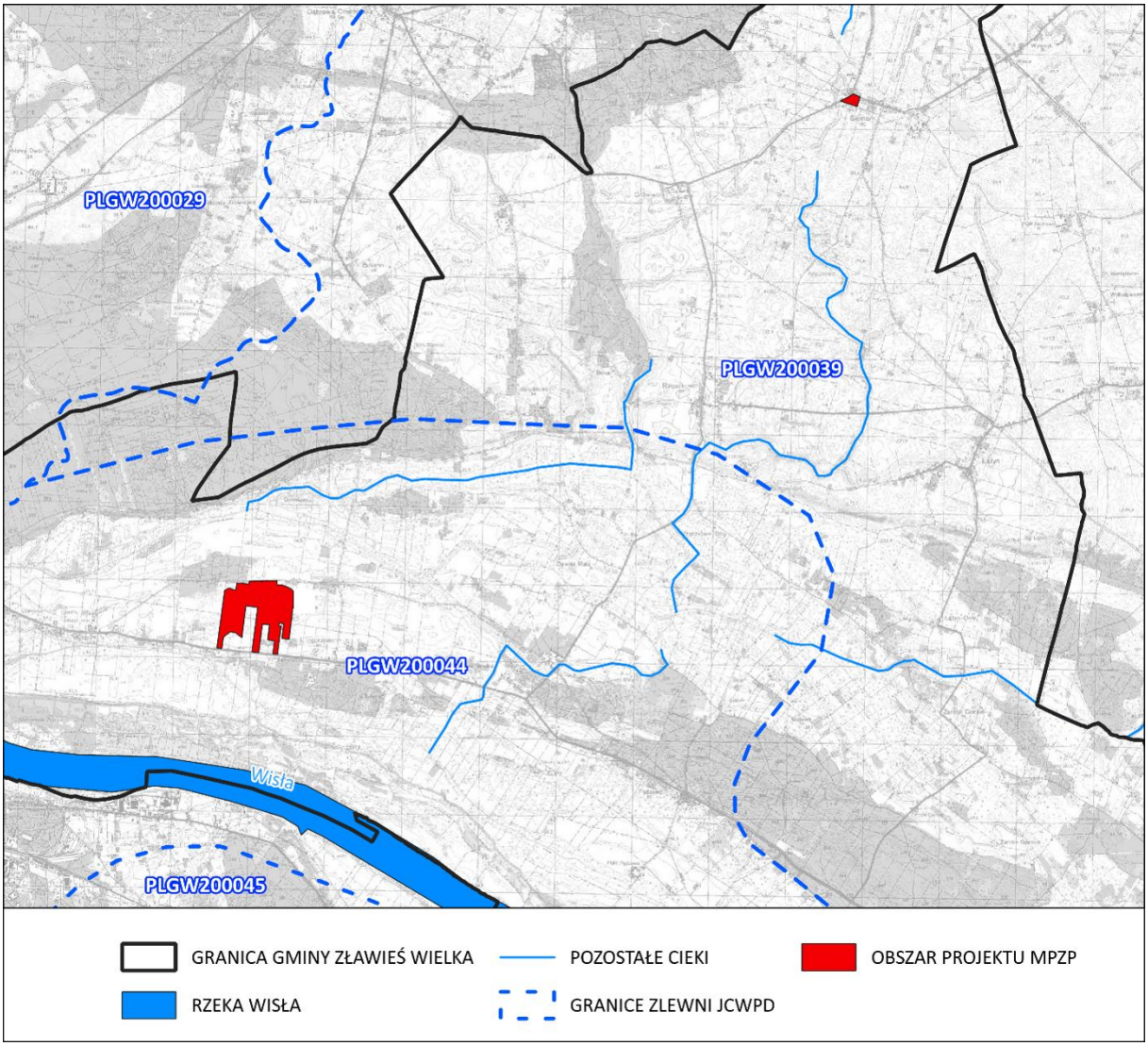
Pojezierza Chełmińskie (315.11) stanowi wysoczyznę morenową położoną pomiędzy Doliną Drwęcy, Kotliną Toruńską, Doliną Fordońską, Kotliną Grudziądzką i rzeką Osą i zajmuje powierzchnię ok. 2165 km^2. Południowa część regionu (w tym w rejonie północnej części gminy Zławieś Wielka) nosi cechy deglacjacji powierzchniowej, tzn. przeważają tzw. moreny martwego lodu, kemy i ozy. Jeziora są tutaj stosunkowo nieliczne, a wysokości bezwzględne rzadko przekraczają 120 m n.p.m.

[2] Kondracki J., 1998, Geografia regionalna Polski, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
[3] Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego.

4.1.2 POŁOŻENIE ZLEWNIOWE

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie:

- dorzecza Wisły;
- jednolitej części wód powierzchniowych:[4] **Górny Kanał od Strugi Łysomickiej do ujścia** (kod: RW20001929169);
- jednolitych części wód podziemnych[5]:
  - **JCWPd nr 39** (kod: PLGW200039);
  - **JCWPd nr 44** (kod: PLGW200044).

Ryc. 3 Położenie obszaru projektu mpzp w stosunku do zlewni jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)
Materiał źródłowy: opracowanie własne według danych PGW.

4.1.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Bezpośrednio w granicach obszaru projektu mpzp **nie występują naturalne wody powierzchniowe.** Jeden z fragmentów obszaru znajduje się natomiast w odległości ok. 1,5 km od koryta Wisły, natomiast w granicach opracowania przebiegają fragmenty rowu melioracyjnego.

[4] Jednolita Część Wód Powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne
5 Jednolita Części Wód Podziemnych jest podstawowym jednostkowym obszarem ochrony i gospodarowania wodami podziemnymi. Oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

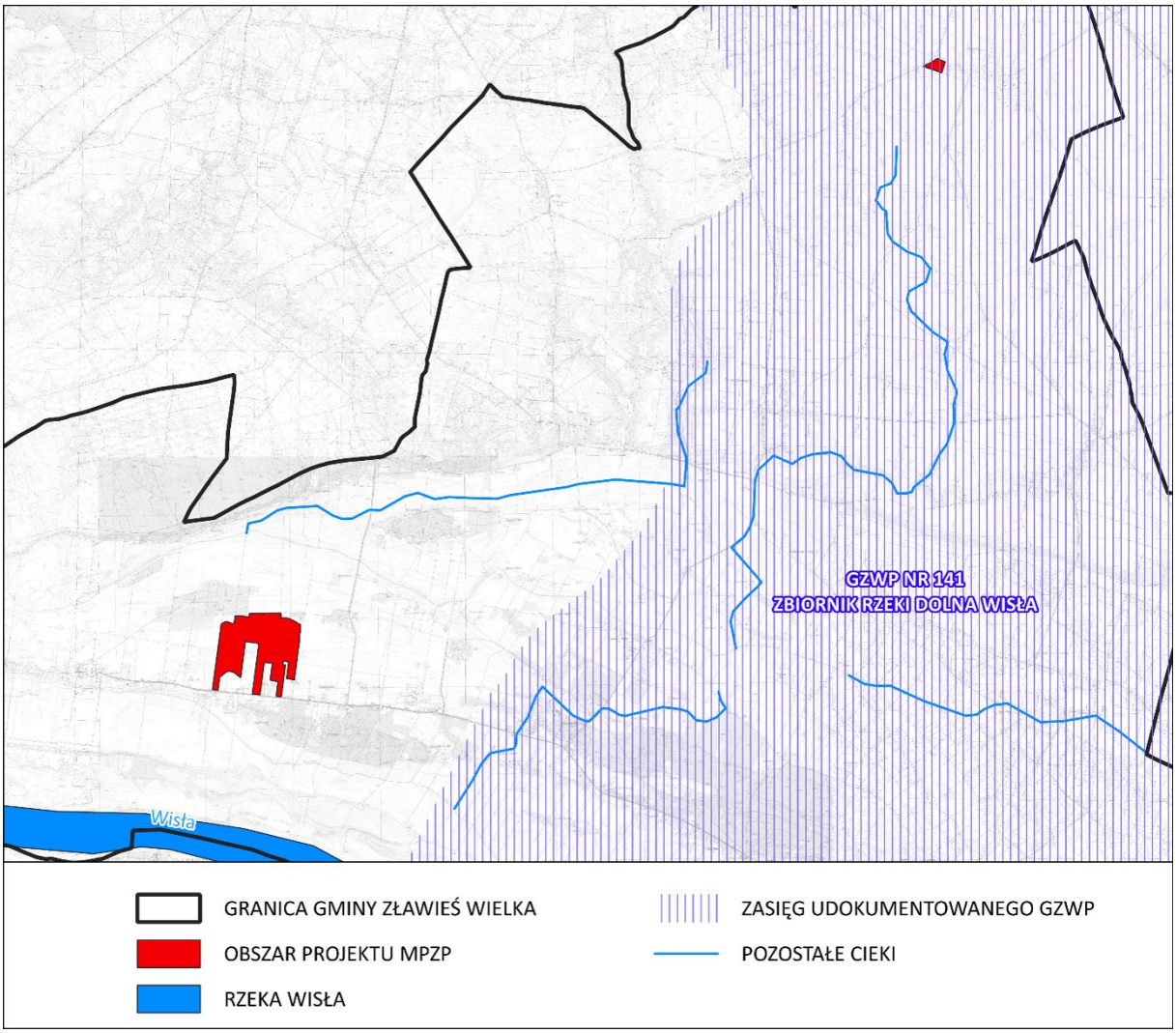
4.1.4 WODY PODZIEMNE

Obszar projektu mpzp położony jest w rejonie, gdzie poziom występowania pierwszego poziomu wód gruntowych jest zróżnicowany, czym użytkowe poziomy wodonośne związane są z piętrem czwartorzędowym (lokalnie z okresu neogenu).[6]

Fragment obszaru położony na terenie miejscowości Siemoń znajduje się w rejonie, gdzie warstwa wód podziemnych znajduje się na głębokości poniżej 50 m, a zwierciadło ma w większości charakter napięty, lokalnie swobodny. Związane jest to z wyraźnym wyniesieniem północnej części gminy Zławieś Wielka.

W przypadku obszaru położonego na terenie miejscowości Toporzysko i Czarnowo warstwa wodonośna występuje na głębokości 1-2 m pod powierzchnią gruntu w otoczeniu piasków i torfów. Zwierciadło wodonośne ma w większości swobodny charakter. Dość płytki poziom zalegania wód gruntowych wynika z położenia obszaru w stosunkowo bliskiej odległości od doliny rzeki Wisły i Górnego Kanału.

Ponadto fragment obszaru projektu mpzp w miejscowości Siemoń **położony jest w zasięgu udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 „Zbiornik rzeki dolna Wisła".**

Ryc. 4 Położenie terenów objętych projektem mpzp w stosunku do głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP)
Materiał źródłowy: opracowanie własne według danych KZGW i https://www.pgi.gov.pl/

Dokumentację hydrogeologiczną Zbiornika opracowano w 2013 roku. *GZWP nr 141 leży na granicy dwóch jednostek strukturalnych Niecki brzeżnej (synklinorium brzeżne) oraz wału antyklinorium środkowopolskiego. System krążenia wód podziemnych w rejonie omawiany zbiornik obejmuje obszar Kotliny Toruńskiej oraz przyległe*

[6] Materiał źródłowy: https://www.pgi.gov.pl/

tereny Pojezierza Chełmińskiego i Równiny Inowrocławskiej. W skład systemu wchodzą dwa główne piętra wodonośne czwartorzędowo-neogeńskie i kredowe wału kujawskiego. W obrębie GZWP nr 141 można wyróżnić dwa obszary o wyraźnie odmiennych warunkach hydrogeologicznych. Jest to obszar pradoliny (Kotlina Toruńska) z doliną Drwęcy oraz wysoczyzna polodowcowa (Pojezierze Chełmińskie). W rejonie GZWP nr 141 występuje jedno czwartorzędowe piętro wodonośne. Występują tu dwa poziomy czwartorzędowe. Pierwszy, dolinny poziom wód gruntowych, jest związany z holoceńskimi i plejstoceńskimi tarasami Wisły. Zbudowany jest z piasków różnej granulacji i żwirów głównie akumulacji rzecznej. Na większości obszaru jest podścielony osadami pliocenu i miocenu, lokalnie tylko glinami zwałowymi. Drugi, międzyglinowy poziom czwartorzędowy, występuje w obrębie wysoczyzny Pojezierza Chełmińskiego. Zbudowany jest z osadów fluwioglacjalnych, piasków różnej granulacji i żwirów o zróżnicowanej miąższości. GZWP nr 141 charakteryzuje się korzystnymi parametrami hydrogeologicznymi. Miąższość poziomów jest zmienna, w granicach 10–50 m, zależna od konfiguracji podłoża i powierzchni terenu. Poziom dolinny, zajmujący zdecydowaną część zbiornika, nie jest izolowany od powierzchni terenu, poziom międzyglinowy jest izolowany od powierzchni terenu serią osadów słabo przepuszczalnych o zmiennej miąższości w granicach 5–50 m. Wydajność potencjalna pojedynczej studni jest zależna od miąższości i wykształcenia granulometrycznego warstwy. W Toruniu wynosi ona ok. 240–1200 m^3/d, a na pozostałym obszarze warunki hydrogeologiczne pozwalają na uzyskanie ze studni od 1680 do ponad 2400 m^3/d wody. Całkowita wielkość poboru wód podziemnych z ujęć zlokalizowanych w granicach zbiornika w 2011 r. wyniosła ok. 5924 tys. m^3/rok (16 230,1 m^3/d), co stanowiło 21,7% szacunkowych zasobów dostępnych w obrębie GZWP nr 141. W związku z brakiem jednoznacznych prognoz na temat zwiększającego się zapotrzebowania na wodę podziemną i brakiem planów budowy w najbliższej przyszłości nowych komunalnych ujęć wód podziemnych GZWP nr 141 nie jest zagrożony pod nadmierną eksploatacją. Wody poziomu zbiornikowego cechują się dobrym stanem chemicznym (klasa II). Z uwagi na podwyższone stężenie żelaza i manganu wymagają uzdatniania do celów pitnych (klasa I Ib wg M hP). Występują też wody k lasy I (bardzo dobrej jakości) na ujęciach „Czerniewice" i „Mała Nieszawka". Lokalnie występują wody klasy III. Poziom wodonośny na obszarze pradoliny i doliny Drwęcy jest bardzo wrażliwy na wpływ zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu, gdyż jest pozbawiony warstwy i zolacyjnej. W obrębie wysoczyzn, występują znacznej miąższości warstwy glin i glin piaszczystych ponad warstwą zbiornikową, które stanowią skuteczną izolację od powierzchni terenu. Ze względu na zróżnicowanie budowy geologicznej, warunków hydrogeologicznych i izolacyjnej roli nadkładu w stosunku do zbiornikowego poziomu wodonośnego wydzielono trzy główne obszary ochronne: rejon Unisławia, dolina Wisły i Aleksandrów Kujawski. Są to rejony, w których potencjalny czas migracji zanieczyszczeń konserwatywnych z powierzchni terenu do warstw wodonośnych zaliczonych do GZWP wynosi poniżej 25 lat. Bardzo niska odporność naturalna (podobszary typu A) występuje na przeważającym obszarze zbiornika i jego obszarze zasilania – łącznie ok. 711,1 km^2, a w obrębie zbiornika 621,7 km^2. Niska odporność naturalna (podobszary typu B) występuje na obszarze ok. 39,1 km^2, a w obrębie GZWP nr 141 – 25,2 km^2. Proponowane formy ochrony GZWP są uzależnione od istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu oraz stopnia wrażliwości. Proponowane zakazy nie przewidują likwidacji istniejących zakładów ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, a raczej wprowadzanie zmian sposobu użytkowania ukierunkowanych na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą nowych, uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonywane poza obszarami ochronnymi. [7]

Na obszarze projektu mpzp **nie występują ujęcia wód** do celów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz nie występują tu strefy ochronne ujęć wody.

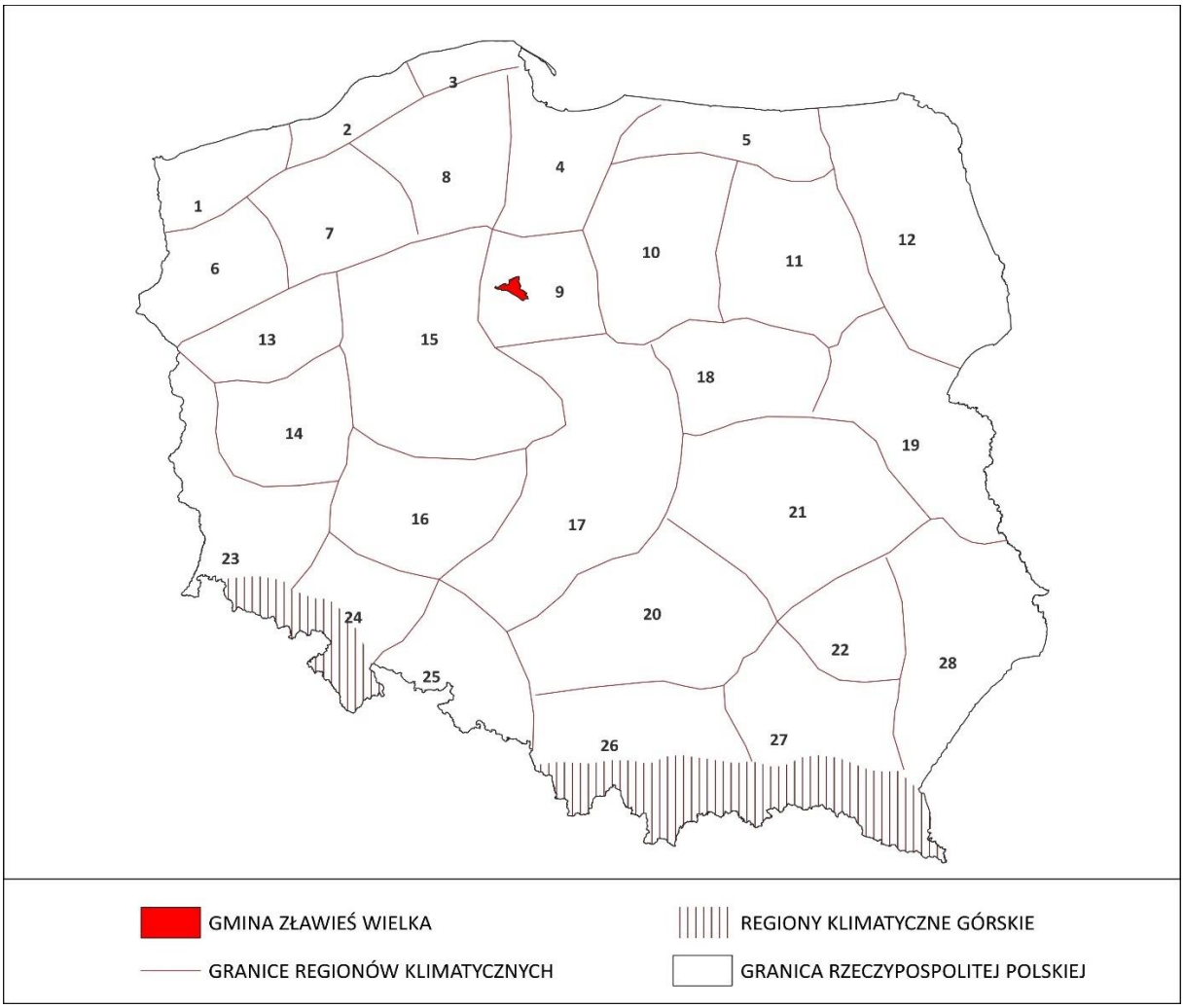
4.1.5 WARUNKI KLIMATYCZNE

Pod względem regionalizacji klimatycznej Polski obszar projektu mpzp położony jest w regionie klimatycznym Nr IX (**Chełmińsko-Toruński**).

Region Chełmińsko-Toruński obejmuje swym zasięgiem Kotlinę Toruńską oraz część Pojezierza Chełmińskiego. W odróżnieniu od innych regionów klimatycznych wyróżnia się tutaj większą częstotliwość występowania dni z pogodą ciepłą z dużym zachmurzeniem, których jest średniorocznie powyżej 16. Ponadto region ten cechuje również największa częstotliwość występowania dni przymrozkowych bardzo chłodnych

[7] Materiał źródłowy: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017, PIG, Warszawa.

z dużym zachmurzeniem, w tym bez opadów.[8] Położenie gminy Zławieś Wielka względem regionów klimatycznych Polski przedstawia niżej załączona rycina:

Ryc. 5 Położenie obszaru w stosunku do regionów klimatycznych Polski
Materiał źródłowy: opracowanie własne według regionalizacji klimatycznej A. Woś (1993).

Tab. 1 Podstawowe dane meteorologiczne dla regionu gminy Zławieś Wielka

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ
Temperatura średnia roczna	(+9)^{O}C <
Usłonecznienie sumaryczne roczne	1750-1800h
Opad sumaryczny roczny	500-550mm
Zachmurzenie średnioroczne	4,75/8
Średnia liczba dni z gołoledzią w roku	3-6 dni
Średnia liczba dni z prędkościami wiatru powyżej progów zagrożeń meteorologicznych	6-12 dni
Średnia liczba dni z burzą w roku	20-25 dni
Średnia liczba dni z mgłą w roku	40-60 dni

Materiał źródłowy: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW).

[8] Materiał źródłowy: Woś A., 1999r., Klimat Polski, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

4.1.6 UWARUNKOWANIA GEOLOGICZNE I GEOMORFOLOGICZNE

LITOLOGIA

Dla planowania i zagospodarowania przestrzennego najważniejszym czynnikiem jest powierzchniowa budowa geologiczna. Przypowierzchniowa budowa geologiczna obszaru projektu mpzp jest głównie efektem działalności lądolodu w trakcie zlodowacenia północnopolskiego.

O przydatności gruntu do robót ziemnych decyduje łatwość odspajania, zdolność do utrzymywania się skarp i wykopów bez dodatkowych umocnień oraz gęstość pozorna. Przydatność gruntu do posadowienia budynków określa wytrzymałość i związana z nią odporność na osiadanie. Cechy te zależne są od rodzaju, wilgotności, kierunku nachylenia warstw i miąższości gruntu.

Na obszarze opracowania oraz w jego najbliższym otoczeniu dominują utwory piaszczyste oraz w mniejszym stopniu żwirowe. Lokalnie wystąpić mogą również utwory trudno-przepuszczalne tj. utwory gliniaste. W związku z powyższym stwierdza się, iż występują stosunkowo korzystne warunki podłoża geologicznego do wprowadzania nowej zabudowy.

Niezależnie od powyższej ogólnej charakterystyki warunków gruntowych przed przystąpieniem do inwestycji należy przeprowadzić stosowne badania geologiczno-inżynierskie określające dokładne warunki posadowienia budynków.

RZEŹBA TERENU

Rzeźba terenu na obszarze gminy Zławieś Wielka została ukształtowana głównie w wyniku procesów zachodzących w trakcie zlodowaceń plejstoceńskich oraz podczas późniejszych procesów holoceńskich (zwłaszcza w dolinie Wisły). Obszar projektu mpzp odznacza się powierzchnią równinną, o znikomych spadkach terenowych nie przekraczających 5° i deniwelacjach nie przekraczających kilku metrów.

Ukształtowanie powierzchni terenu nie stwarza ograniczeń w rozwoju zagospodarowania, w tym nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

4.1.7 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA SUROWCÓW

W obszarze projektu mpzp **nie występują udokumentowane złoża kopalin.** Na obszarze brak również zasięgów terenów górniczych (TG) i obszarów górniczych (OG).

4.1.8 POKRYWA GLEBOWA

Na obszarze objętym projektem mpzp dominują **gleby brunatne wyługowane i kwaśne** (Bw) oraz występują **lokalnie czarne ziemie właściwe** (D). Ponadto niektóre fragmenty stanowią **tereny zabudowane**, gdzie naturalny profil glebowy został zdegradowany.

W granicach obszaru projektu mpzp występują grunty rolne należące do **III, IV, V lub VI klasy bonitacyjnej.**[9]

4.1.9 BIOSFERA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

KONTEKST REGIONALNY

Pod względem regionalizacji geobotanicznej, analizowany obszar położony jest w Krainie Chełmińsko-Dobrzyńskiej (kod: E.1.), w Okręgu Nadwiślańskim Wrocławsko-Bydgoskim (kod: E.1.6.) oraz w strefie przejściowej pomiędzy Podokręgiem Doliny Wisły „Włocławek-Fordon" (kod: E.1.6.c), a Podokręgiem Toruńskim (kod: E.1.6.b).

[9] Materiał źródłowy: https://atlas.kujawsko-pomorskie.pl/

KONTEKST LOKALNY

Obszar i jego najbliższe sąsiedztwo są przekształcone antropogenicznie przez:

- zabudowę, głównie mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową oraz zabudowę usługową;
- tereny komunikacyjne przebiegające w bezpośrednim sąsiedztwie terenów objętych projektem mpzp (głównie droga krajowa nr 80);
- użytkowanie rolnicze (grunty orne, pastwiska).

Na obszarze projektu mpzp szata roślinna reprezentowana jest przez:

- przydomowe zadrzewienia w postaci pojedynczych okazów i niewielkich zgrupowań,
- przydomowa zieleń ozdobna i ogródki,
- niewielkie zgrupowania zadrzewień i zakrzewień oraz nasadzeń porolnych,
- roślinność towarzysząca gruntom sklasyfikowanym jako rolne (roślinność murawowa i trawiasta pastwisk, agrocenozy gruntów rolnych, roślinność segetalna).

Obszar projektu mpzp również nie jest szczególnie cenny pod względem faunistycznym. Występują tu gatunki charakterystyczne dla terenów zantropizowanych i użytkowanych rolniczo. Spotkać tu można przede wszystkim ptactwo pospolite, gryzonie i zwierzęta domowe. Relatywnie najwyższą wartość przyrodniczą, jako miejsca potencjalnych siedlisk fauny wykazują niewielkie zbiorowiska zadrzewień i zakrzewień wykształconych na gruntach porolnych.

4.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA

4.2.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zanieczyszczenia powietrza są główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego. Wpływają one również bezpośrednio na zdrowie ludzi i warunki ich życia. Ważną cechą zanieczyszczeń powietrza jest możliwość ich przenoszenia na znaczną odległości.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Badania jakościowe powietrza atmosferycznego wykonywane są na poziomie regionalnym. Dla województwa kujawsko-pomorskiego badania odbywają się w odniesieniu do czterech stref:

- Strefa aglomeracja bydgoska (PL0401),
- Strefa miasto Toruń (PL0402),
- Strefa miasto Włocławek (PL0403),
- Strefa kujawsko-pomorska (PL0404), w której znajduje się gmina Zławieś Wielka.

Dla każdej strefy przeprowadza się ocenę jakości powietrza uwzględniając wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Ocenie jakości powietrza w strefach służą wyniki pomiarów ze stacji automatycznych i manualnych (stacje zlokalizowane są poza granicami gminy Zławieś Wielka).

Wyniki badań jakości powietrza w strefie kujawsko-pomorskiej przedstawiają się następująco:

Tab. 2 Jakość powietrza atmosferycznego w strefie kujawsko-pomorskiej w 2022 roku

KRYTETRIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA LUDZI														
NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY													
	SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	PM_{10}	$PM_{2,5}$ [1)]	$PM_{2,5}$ [2)]	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O_3 [3)]	O_3 [4)]
KUJAWSKO-POMORSKA	A	A	A	A	**C**	A	A1	A	A	A	A	**C**	A	**D2**

KRYTETRIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN				
NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY			
	SO_2	NO_x	O_3 (AOT4) poziom docelowy	O_3 (AOT4) poziom celu długoterminowego
KUJAWSKO-POMORSKA	A	A	A	**D2**
Objaśnienia:				

[1] - wg poziomu dopuszczalnego
[2] - wg poziomu dopuszczalnego faza II
[3] - wg poziomu celu docelowego
[4] - wg poziomu celu długoterminowego
A – stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych
C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe
C1 – stężenia $PM_{2,5}$ przekraczają poziom dopuszczalny fazy I
D1 i **D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego
poziom dopuszczalny – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza,
poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość,
poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny; poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych.

Materiał źródłowy: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2022, 2023, GIOŚ Bydgoszcz.

Reasumując, w strefie kujawsko-pomorskiej w 2022 roku odnotowano przekroczenia:
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle PM_{10} – pod kątem ochrony zdrowia;
- poziomu dopuszczalnego dla PM_{10} – pod kątem ochrony zdrowia;
- poziomu celu długoterminowego ozonu – zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i roślin.

Niemniej należy zaznaczyć, że ocena jakości powietrza dotyczy obszaru całej strefy kujawsko-pomorskiej ma zatem wymiar regionalny i nie świadczy bezpośrednio o jakości powietrza na terenie gminy Zławieś Wielka i obszarze projektu mpzp.

Na terenie Gminy okresowo i lokalnie mogą występować sytuacje zwiększonego stężenia substancji zanieczyszczających. W sezonie grzewczym mogą nasilać się emisje z tzw. „niskich" źródeł sektora bytowego powstałe na skutek spalania paliw różnej jakości (nierzadko spalania odpadów). Na okresowe zwiększenie stężeń substancji zanieczyszczających narażone są zwłaszcza zwarte tereny mieszkaniowe, zaopatrywane są w ciepło z kotłów węglowych.

Na podstawie danych monitoringowych GIOŚ stwierdza się, że na terenie gminy Zławieś Wielka w 2022 r:
- odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM_{10},
- odnotowano przekroczenia poziomów celów długoterminowych ozonu (kryteria – ochrony zdrowia i roślin),
- nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM_{10} oraz $PM_{2,5}$.

ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I MOŻLIWOŚCI ICH OGRANICZANIA

Do najważniejszych, potencjalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza w Gminie należy zaliczyć:
- źródła naturalne, związane z procesami i zagrożeniami przyrodniczymi takimi jak np. pożary lasów, erozję gleb, pylenie z terenów zielonych;
- źródła antropogeniczne związane z działalnością człowieka, tzn.:
  - emisja punktowa, związana z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi, odprowadzającymi substancje do powietrza emitorem w sposób zorganizowany;
  - emisja liniowa, związana z transportem samochodowym i emisją spalin, uzależniona od charakterystyki ruchu, rodzaju pojazdów i stosowanego w nich paliwa oraz rodzaju i jakości nawierzchni tras (na terenie gminy Zławieś Wielka najbardziej zagrożone emisją liniową są tereny mieszkaniowe, przez które przebiegają drogi o relatywnie największym nasileniu ruchu pojazdów silnikowych, tzn. droga krajowa nr 80, drogi wojewódzkie nr 546 i 597 oraz w mniejszym stopniu, drogi powiatowe i gminne);
  - emisja powierzchniowa, związana z emisją z ogrzewania indywidualnych mieszkań i budynków w sektorze komunalno-bytowym.

W celu ograniczenia negatywnych skutków emisji punktowej, w tym zanieczyszczeń przemysłowych, możliwe jest m.in. poprzez wdrażanie rozwiązań technicznych zabezpieczających przed nadmierną emisją, czy kontrolę istniejących systemów w zakresie spełniania norm i standardów ochrony powietrza atmosferycznego, na podstawie odrębnych przepisów prawnych.

Ograniczaniu negatywnych skutków emisji liniowej, w tym pochodzącej z ruchu pojazdów silnikowych, sprzyjają m.in. modernizacje nawierzchni dróg, poprawa płynności ruchu drogowego, proekologiczne standardy w zakresie emisji spalin oraz rozwój alternatywnych środków transportu.

Ograniczaniu negatywnych skutków emisji powierzchniowej, w tym emisji z indywidualnych procesów grzewczych, możliwe jest m.in. poprzez stosowanie ekologicznych metod pozyskiwania energii, zwłaszcza cieplnej (źródła niskoemisyjne lub odnawialne źródła energii) oraz konsekwentne działania samych mieszkańców (np. wyeliminowanie spalania odpadów). W ekonomicznie uzasadnionych sytuacjach sprzyjające ochronie jakości powietrza jest stosowanie scentralizowanych systemów grzewczych.

Ograniczaniu zanieczyszczeń powietrza służą rozwiązania systemowe na najwyższym szczeblu państwowym. Do tych działań należą instrumenty prawne ustawy Prawo ochrony Środowiska oraz przepisów pokrewnych Nowelizacja w/w ustawy (tzw. „ustawa antysmogowa") umożliwia m.in. zastosowanie na szczeblu lokalnym prawnych narzędzi poprawy jakości powietrza. Wspomniana ustawa m.in. umożliwia władzom lokalnym, przy uwzględnieniu potrzeb zdrowotnych mieszkańców oraz oddziaływania na środowisko, wprowadzenie na danym terenie: rodzajów paliw dozwolonych lub zakazanych, czy też minimalnego standardu emisji kotłów. Nie mniej istotna jest kwestia edukacji mieszkańców oraz przedstawienie miejscowym społecznościom zagrożeń, wynikających z zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedstawienie im alternatyw działania.

4.2.2 WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych powodowane są głównie przez ścieki komunalne oraz zanieczyszczenia obszarowe, spływające z wodami opadowymi z terenów zabudowanych, terenów użytkowanych rolniczo i utwardzonych terenów komunikacyjnych. Dodatkowo, wody podziemne poddawane są presji ilościowej, związanej z ich eksploatacją.

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Bezpośrednio na terenie opracowania nie występują naturalne wody powierzchniowe. Przepływają tutaj jedynie fragmenty rowów melioracyjnych.

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP), dla której obowiązuje *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, w którym określono m.in. charakter zlewni JCWP, ich status oraz stan wód:

Tab. 3 Ocena stanu jednolitej części wód powierzchniowych występującego na obszarze projektu mpzp

NAZWA I KOD JCWP	STATUS JCWP	STAN OGÓLNY JCWP	OCENA POSTĘPU
Górny Kanał od Strugi Łysomickiej do ujścia (RW20001929169)	Naturalny	zły	cel nieosiągnięty – pogorszenie do stanu złego

Materiał źródłowy: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022.

JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Badania przeprowadzane w ramach krajowego monitoringu jakości wód podziemnych[10] wykazały, że w 2022 r. na terenie gminy Zławieś Wielka w miejscowości Pędzewo znajdował się punkt pomiarowy nr 7253.

Tab. 4 Ocena stanu wód podziemnych

NR PUNKTU	LOKALIZACJA PUNKTU	STRATYGRAFIA	UŻYTKOWANIE TERENU	KLASA JAKOŚCI WÓD	ROK BADANIA
7253	Pędzewo	Czwartorzęd	Lasy	II	2022

Materiał źródłowy: opracowanie własne na podstawie danych Monitoringu Wód Podziemnych (MJWD), prowadzonych przez GIOŚ.

[10] Ocena jakości wód podziemnych odbywa się na podstawie sieci pomiarowej, liczącej 1404 punktów na terenie całego kraju (w tym studnie wiercone, piezometry), spełniające kryteria wymagane przez Ramową Dyrektywę Wodną.

Obszar zlokalizowany jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 44, która oceniona została jako posiadająca stan dobry pod względem ilościowym oraz jakościowym[11].

ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD ORAZ MOŻLIWOŚCI ICH OGRANICZANIA

Źródłami zagrożeń jakości wód powierzchniowych i wód podziemnych na obszarze i w jego otoczeniu mogą potencjalnie być:

- zanieczyszczenia obszarowe, spływające wraz z terenów użytkowanych rolniczo (w tym przez przepływające fragmenty rowów melioracyjnych);
- wody opadowe oraz roztopowe w przypadku niewłaściwego sposobu zagospodarowania;
- niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacyjna i nieszczelne szamba;

W kontekście rozwoju zagospodarowania istotne jest zachowanie właściwego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, tak gruntowych jak i wgłębnych. W związku z tym należy właściwie kształtować gospodarkę wodno-ściekową, a zwłaszcza realizować zabudowę uwzględnieniem rozbudowy systemów sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.

4.2.3 KLIMAT AKUSTYCZNY

Zgodnie z ustawową definicją (ustawa Prawo ochrony środowiska) „hałas" rozumie się jako dźwięk o częstotliwościach w zakresie 16 Hz – 16 000 Hz, a zatem dźwięk odbierany przez człowieka (ludzkie ucho). W praktyce oznacza to, że hałasem można nazwać każdy niepożądany dźwięk, który jest uciążliwy, a niejednokrotnie szkodliwy dla człowieka. Stopień szkodliwości zależy od poziomu hałasu oraz długości jego oddziaływania na organizm ludzki. W akustyce jednostką określającą poziom natężenia hałasu, będącą jednostką ciśnienia akustycznego jest decybel (dB).

JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO, ŹRÓDŁA POGARSZANIA ORAZ MOŻLIWOŚCI OGRANICZANIA

Obowiązujące przepisy prawne określają, że źródłem informacji o hałasie w środowisku jest przede wszystkim Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ). Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

W ramach aktualnie obowiązującego Programu ochrony środowiska przed hałasem w zakresie dróg krajowych[12] sporządzono mapy akustyczne dla poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 80.

W odniesieniu do gminy Zławieś Wielka, w tym do obszaru objętego projektem mpzp istotne są wyniki pomiarów uzyskanych na odcinkach „Strzyżawa – Zławieś Wielka". Jednocześnie podkreśla się, iż **nie stwierdzono tutaj przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie.**

Spośród źródeł hałasu (komunikacyjne, komunalne, przemysłowe, osiedlowe, rekreacyjne itd.), największe znaczenie na obszarze projektu mpzp stanowią źródła hałasu komunikacyjnego. Jakość klimatu akustycznego pogarszana jest przede wszystkim przez ruch pojazdów silnikowych po drodze krajowej nr 80, sąsiadującej bezpośrednio z obszarem objętym opracowaniem.

Poziomy hałasu w środowisku powinny spełniać dopuszczalne normy, które reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, odnoszące się do poszczególnych grup źródeł hałasu i dopuszczalnych poziomów hałasu dla pory dziennej i nocnej, względem poszczególnych rodzajów terenów.

[11] Na podstawie informacji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, stan na 2019 r.

[12] Aktualnie obowiązuje Uchwała Nr VIII/137/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. Pomorskiego 2019 poz. 3744).

Tab. 5 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla wybranych rodzajów terenu w odniesieniu do źródeł hałasu

RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU			
	DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCA ŹRÓDŁEM HAŁASU	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45

Materiał źródłowy: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.Dz U.2014 poz. 112).

Tereny wymagające ochrony akustycznej należy sytuować w takiej odległości od źródeł hałasu, która gwarantuje zachowanie na tych terenach dopuszczalnych poziomów hałasu lub w odległości mniejszej przy zastosowaniu skutecznych środków ograniczających emisję hałasu (ekrany akustyczne, nasadzenia zieleni izolacyjnej), co najmniej do poziomów dopuszczalnych.

4.2.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Od 2019 r. obowiązuje nowelizacja przepisów prawa z zakresu gospodarowania odpadami. Na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) zniesiony został podział województw na regiony gospodarki odpadami. Ponadto, zrezygnowano z regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), które zaadaptowane zostały jako instalacje komunalne. Równolegle, wraz z przyjęciem nowelizacji, uchylone zostały uchwały w sprawie wykonania wojewódzkich planów gospodarki odpadami.

Na podstawie zapisów w/w Ustawy oraz innych ustaw Marszałek Województwa w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzi listę:

- funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów,
- instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.

Lista aktualizowana jest na bieżąco, natomiast wpisu dokonuje się na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną. Bezpośrednio na terenie gminy Zławieś Wielka nie ma zlokalizowanych instalacji gospodarowania odpadami wymienionych na listach prowadzonych przez Marszałka Województwa. Odpady komunalne pochodzące z terenów Gminy są zbierane w sposób zorganizowany oraz wywożone poza jego teren.

Szczegółowe zadania, obowiązki i wymagania z zakresu wykonywania gospodarki odpadami określa aktualnie obowiązujące porozumienie międzygminne pomiędzy miastem Toruń a gminą Zławieś Wielka.[13]

[13] Aktualnie obowiązuje Porozumienie międzygminne Wójta Gminy Zławieś Wielka z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od Gminy Zławieś Wielka zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych, zawarte pomiędzy gminą Miasta Toruń a gminą Zławieś Wielka (Dz. Urz. Woj. Kuj. Pomorskiego 2023 poz. 3361).

4.2.5 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE ORAZ I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ

W granicach obszaru projektu mpzp nie ma źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, w postaci linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia czy najwyższych napięć. Nie występują tu także maszty radiolokacyjne, radiowe czy telewizyjne, ani maszty telefonii komórkowej.

W graniach opracowania nie stwierdzono antropogenicznych źródeł zagrożeń nadzwyczajnych. Potencjalnym zagrożeniem dla obszaru jest transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym (substancje ropopochodne, gazy płynne). Usytuowanie jednego z fragmentów obszaru projektu mpzp w bezpośrednim sąsiedztwie ważnego szlaku komunikacyjnego (droga krajowa nr 80) stanowi nie tylko potencjał rozwojowy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.

4.3 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Środowisko przyrodnicze jest układem dynamicznym. Charakter i intensywność zmian zależne są od intensywności i czasu oddziaływania inicjalnych czynników naturalnych i antropogenicznych. Zmiany mogą przybierać charakter ilościowy lub jakościowy. Zmianom tym podlega m.in. rzeźba terenu, pokrywa glebowa, wody powierzchniowe i wody podziemne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, świat roślinny i świat zwierzęcy. Szczególnie istotny jest poziom rozwoju społeczno-gospodarczego oraz stan infrastruktury technicznej i komunalnej.

Zważywszy na to, że obszar projektu mpzp jest przekształcony antropogenicznie oraz częściowo zabudowany, dalsze zmiany zachodzące w środowisku obejmować będą kontynuacje już występujących przekształceń i oddziaływań w zakresie m.in.: degradacji powierzchni ziemi, w tym pokrywy glebowej i niwelacji terenowych, zmian lokalnego obiegu wody, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, czy zagrożeń hałasem i wibracjami. Ponadto dalsze zmiany zachodzące w środowisku dotyczyłyby również działalności rolniczej, gdzie w dalszym ciągu prowadzone byłyby zabiegi agrotechniczne.

W przypadku zmiany profilu funkcjonalnego terenu albo rozbudowy obiektów kubaturowych istotnym, w perspektywie ochrony zasobów przyrodniczych i warunków życia ludzi, będzie właściwe zabezpieczenie poszczególnych komponentów środowiska przed zanieczyszczeniami (spełnienie norm w zakresie oddziaływania na powietrze atmosferyczne, czy klimat akustyczny). Osiągnięciu tego celu powinny służyć m.in. rozstrzygnięcia projektu mpzp w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, czy też zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie nie spowoduje oddziaływania na system przyrodniczy gminy Zławieś Wielka oraz nie spowoduje znaczącego oddziaływania na wartościowe siedliska przyrodnicze.

5 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na obszarze projektu mpzp **nie występują obiektowe lub obszarowe formy ochrony przyrody**. **Obowiązuje natomiast ochrona gatunkowa** roślin, zwierząt i grzybów (obligatoryjna na terytorium całego kraju).

OCHRONA GATUNKOWA

Jedną z form ochrony przyrody jest ścisła oraz częściowa ochrona gatunkowa, obejmująca okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Jest ona obligatoryjna dla całego kraju, w tym również dla terenu objętego projektem mpzp. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowania we właściwym stanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, a w konsekwencji także zachowanie różnorodności genetycznej i biologicznej. Ochroną gatunkową obejmowane są w szczególności gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem, cenne dla nauki, a także odgrywające istotną rolę w ekosystemach. Głównym celem tych działań jest zachowanie tych gatunków na naturalnie zajmowanych stanowiskach. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Względem gatunków objętych ochroną zastosowanie znajdują uwarunkowania określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Na tej podstawie sporządzane są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone. Obecnie obowiązują następujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).

5.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Biorąc pod uwagę ustalenia i wytyczne dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących dla terenu projektu mpzp, w tym m.in.:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka,

stwierdza się, że w obrębie obszaru projektu mpzp **nie występują tereny postulowane do ustanowienia formą ochrony przyrody.**

Ponadto na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdza się, że w granicach obszaru nie występują tereny lub obiekty odznaczające się szczególnymi walorami przyrodniczymi, które warto byłoby objąć formą ochrony przyrody, w postaci np. pomnika przyrody, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, czy stanowiska dokumentacyjnego.

5.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

5.3.1 PODSTAWY MERYTORYCZNE[14]

Wzajemne powiązania elementów środowiska oraz powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem zapewnia głównie jego system przyrodniczy, rozumiany jako system płatów i korytarzy ekologicznych, występujących na danej powierzchni (matrycy).

Korytarze ekologiczne to ciągi ekosystemów, pozostawiane lub odtwarzane, które zapobiegają postępującemu procesowi fragmentacji środowiska. Korytarz służy jako szlak komunikacyjny umożliwiający przemieszczanie się gatunkom roślin i zwierząt, stanowi on również schronienie dla zwierząt. Szerokość korytarza jest uzależniona od wymagań konkretnych gatunków, jednakże przy stosownej szerokości i strukturze może stanowić również siedlisko. Naturalnymi korytarzami ekologicznymi są głównie doliny i pradoliny rzek, pasy leśne, pasma gór i wyżyn (zwłaszcza zalesione), prądy rzeczne, a w terenie zurbanizowanym pasy zieleni.

Płaty ekologiczne to nielinijne elementy struktury krajobrazu, różniące się typem, wielkością, kształtem, charakterem granic i różnorodnością od elementów sąsiadujących, mogące występować powszechnie lub sporadycznie.

Matrycę stanowią najbardziej rozległe, relatywnie duże i zwarte elementy krajobrazu, stanowiącego jego tło.

Oprócz płatów, korytarzy i matryc wyróżniamy również tzw. **węzły ekologiczne (biocentra)**, określane jako obszary pełniące albo mogące pełnić rolę źródeł lokalnego zasilania (zwłaszcza biologicznego) dla innych terenów. Są to często obszary najcenniejsze, pełniące funkcję biocentra, nierzadko położone na skrzyżowaniu korytarzy i/ lub płatów ekologicznych.

Poszczególne elementy wchodzące w skład systemu przyrodniczego danego obszaru mogą stanowić **komponenty o znaczeniu lokalnym**, (jak np. niewielkie cieki i pasmowe zadrzewienia – korytarze ekologiczne skali mikro, czy też łąka z niewielkim zbiornikiem wodnym – płat ekologiczny skali mikro) albo **komponenty o znaczeniu ponadlokalnym – międzynarodowym, krajowym lub regionalnym** (jak np. większe doliny rzeczne – korytarze ekologiczne o ponadlokalnym znaczeniu, duże kompleksy leśne – płat ekologiczny lub/i korytarz ekologiczny o ponadlokalnym znaczeniu).

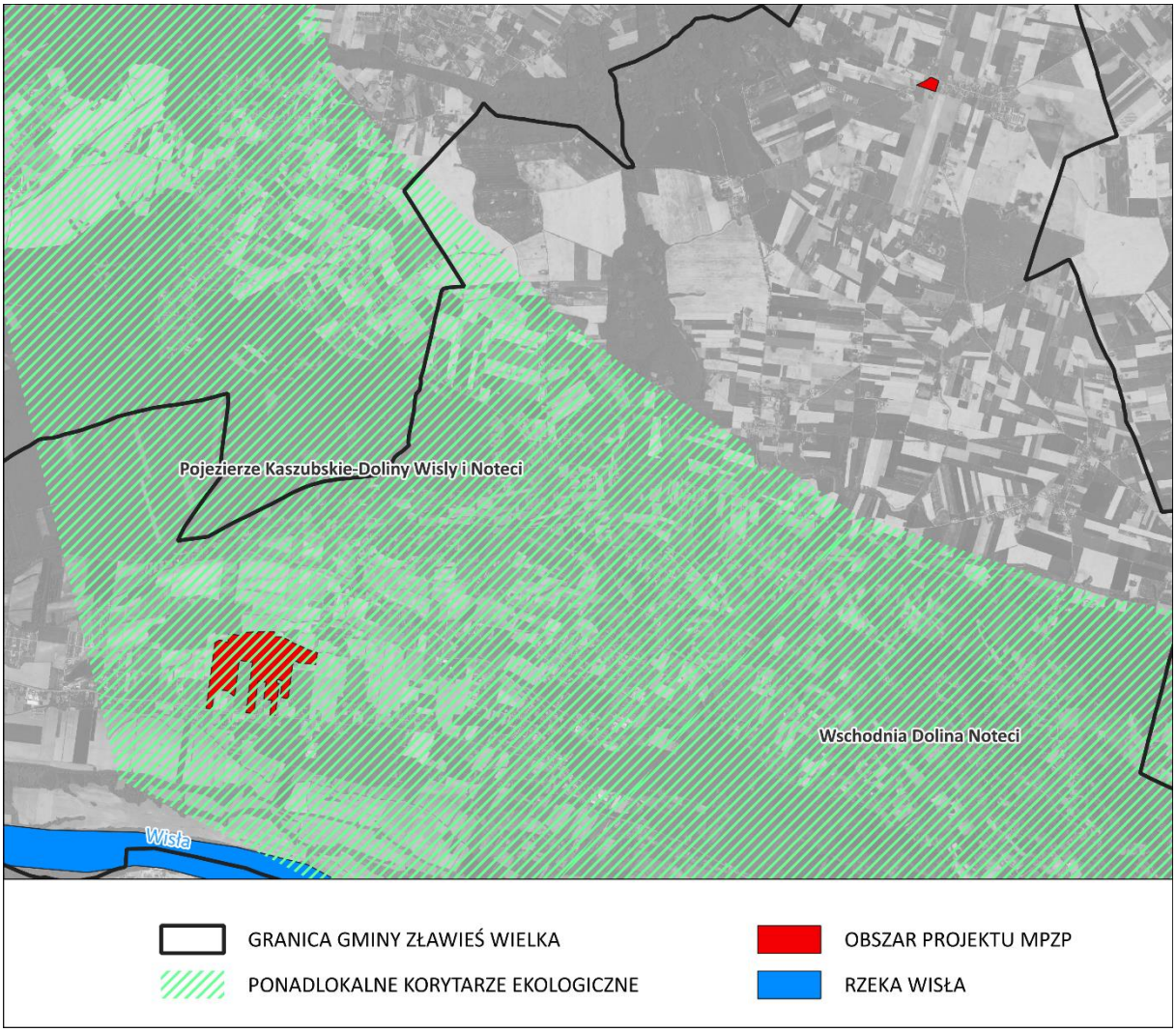
Do prawidłowego funkcjonowania korytarzy i płatów ekologicznych niezbędny jest brak występowania barier ekologicznych, które mogą w istotny sposób utrudnić lub całkowicie uniemożliwić przemieszczanie się gatunków, którym korytarz i/lub płat powinien służyć. Korytarze i płaty ekologiczne mogą również nieść ze sobą potencjalne zagrożenia. Do zagrożeń tych możemy zaliczyć: ułatwione rozprzestrzenianie się gatunków niepożądanych na obszarach objętych ochroną, zmniejszenie różnorodności genetycznej między populacjami, rozprzestrzenianie się owadów mogących uszkadzać rośliny (szczególnie drzewa), narażenie zwierząt na zagrożenia pochodzące od drapieżników. Dodatkowo struktury, jakimi są korytarze i płaty ekologiczne, są dla jednych gatunków stanowią drogę migracyjną, dla innych są barierami.

[14] Rozważania teoretyczne na podstawie literatury przedmiotu, w tym m.in.:
- Chmielewski T. J., 1988r., O Strefowo – pasmowo- węzłowej strukturze układów ponad ekosystemowych, Wiad. Eko., t. XXXIV, z.2.
- Cieszewska A., 1998r., Model płatów i korytarzy i jego zastosowanie, Warszawa.
- Cieszewska A. (red.), 2004r., Płaty i korytarze jako elementy struktury krajobrazu możliwości i ograniczenia koncepcji, Problemy Ekologii Krajobrazu t. XIV, Wyd. SGGW, Warszawa, s.93-102.
- Liro A, Szacki J., 1993r., Korytarz ekologiczny: przegląd problematyki, w: Człowiek i Środowisko - Przyroda w planowaniu przestrzennym, t.17, nr 4/93
- Pietrzak M., 1998r., Syntezy krajobrazowe – założenia, problemy, zastosowania, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Richling A., Solon J., 1998, Ekologia Krajobrazu, PWN, Warszawa.

5.4 WYBRANE KONCEPCJE SYSTEMU PRZYRODNICZEGO

KONCEPCJA WEDŁUG GDOŚ

Według koncepcji korytarzy ekologicznych GDOŚ **fragment obszaru projektu mpzp (ob. Toporzysko i Czarnowo) położony jest w zasięgu ponadlokalnego korytarza ekologicznego „Pojezierze Kaszubskie – Doliny Wisły i Noteci".**

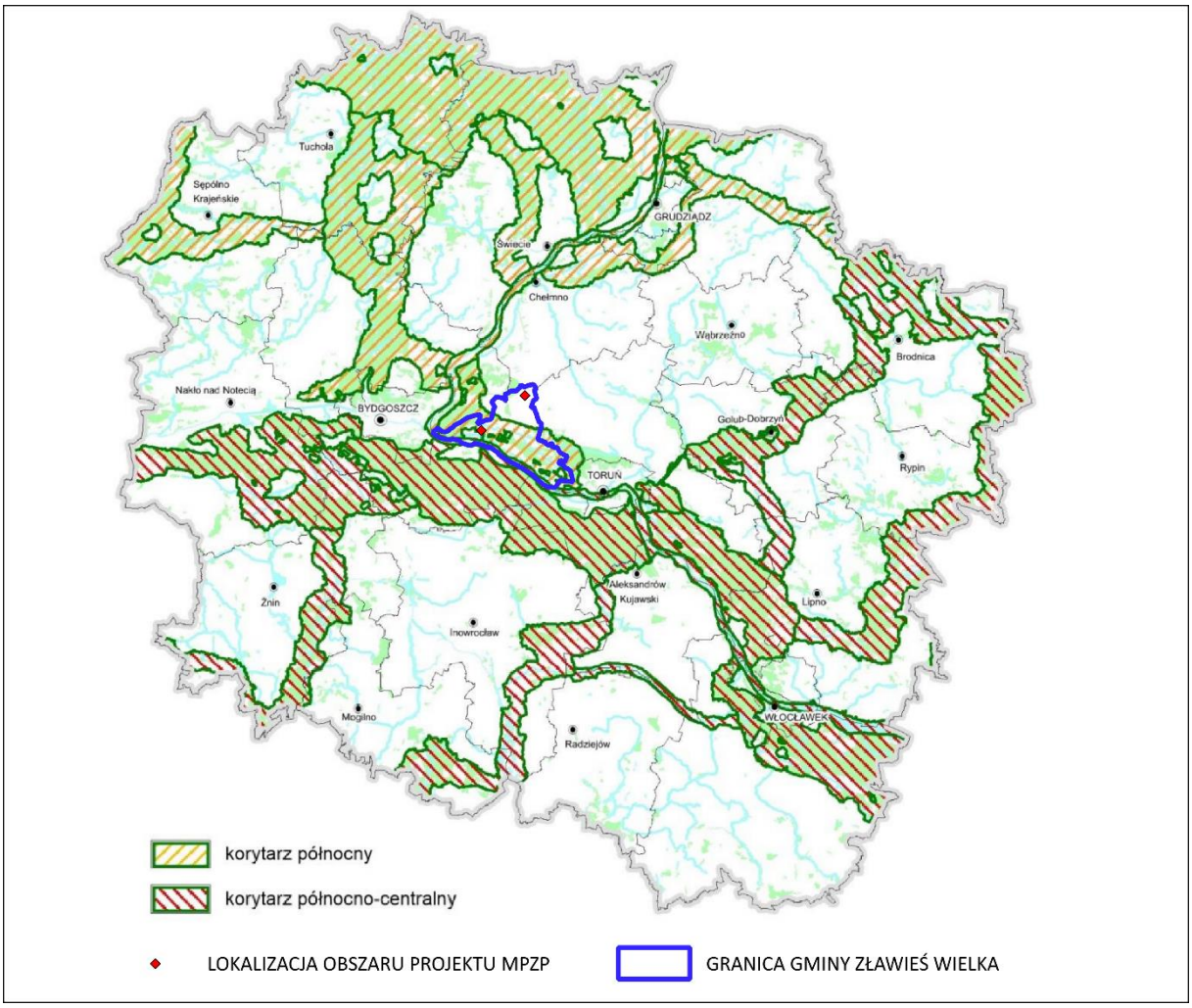

Ryc. 6 Obszar projektu mpzp na tle ponadlokalnych korytarzy ekologicznych
Materiał źródłowy: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ.

KONCEPCJA WEDŁUG PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Zgodnie z zapisami obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego struktura sieci ekologicznej województwa obejmuje: korytarz ekologiczny doliny Wisły i Noteci o randze międzynarodowej, decydujący o atrakcyjności największych czterech miast województwa. W ramach tego systemu położone są również miasta subregionalne Tuchola i Brodnica. System ekologiczny połączy wszystkie tereny objęte ochroną prawną w zakresie przyrody i krajobrazu, tj. rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, obszary typowe dla europejskiej sieci ekologicznej „NATURA 2000" oraz korytarze ekologiczne, umożliwiające migrację roślin i zwierząt między obszarami zachowanej przyrody i już chronionymi.

Zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, iż **fragment obszaru projektu mpzp (ob. Toporzysko i Czarnowo) zlokalizowany jest w obrębie tzw. „korytarza północnego".**

Ryc. 7 Korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków
Materiał źródłowy: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, 2021.

DELIMITACJA SYSTEMU PRZYRODNICZEGO OBSZARU

Odnosząc się do przedstawionych koncepcji systemu przyrodniczego oraz w oparciu o analizę struktury środowiska obszaru objętego projektem mpzp należy uznać, iż jego fragment znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Jednocześnie podkreśla się, iż główne składowe korytarza znajdują się poza granicami obszaru objętego opracowaniem. Teren ten znajduje się bowiem poza zasięgiem doliny Wisły oraz zwartych kompleksów leśnych Puszczy Bydgoskiej.

Sam obszar projektu mpzp stanowią natomiast w większości użytki rolne, o niskich walorach przyrodniczych, a zatem należy uznać, iż nie pełni on istotnej roli w funkcjonowaniu korytarza i systemu przyrodniczego.

W przypadku stwierdzenia występowania na obszarze objętym opracowaniem chronionych gatunków zwierząt, roślin lub grzybów obowiązuje obligatoryjna na terytorium całego kraju - ochrona gatunkowa (opisano szerzej w podrozdziale 5.1.1).

Przeznaczenie pod zainwestowanie obszaru objętego projektem mpzp, biorąc pod uwagę że tego typu zmiany zostały już zapoczątkowane (istniejące siedliska zabudowy), nie powinno zaburzyć systemu przyrodniczego Gminy i regionu.

5.5 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE

5.5.1 ZAGROŻENIE ZJAWISKIEM RUCHÓW MASOWYCH

Z uwagi na budowę geologiczną oraz warunki morfometryczne, obszar projektu mpzp nie jest kwalifikowany jako rejon predysponowany do występowania ruchów masowych – **w obszarze projektu mpzp nie występuje zagrożenie zjawiskiem ruchów masowych.**

5.5.2 ZAGROŻENIE ZJAWISKIEM POWODZI

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przez „obszary szczególnego zagrożenia powodzią" rozumie się:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 244 (w/w Ustawy), stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Na obszarze projektu mpzp **nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią** w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

5.5.3 ZAGROŻENIE KLĘSKAMI ŻYWIOŁOWYMI

Spośród zagrożeń przyrodniczych możliwe jest wystąpienie silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić, czy susz atmosferycznych, glebowych i hydrologicznych. Potencjalnie obszar projektu mpzp, jak i inne tereny w klimacie umiarkowanym przejściowym narażone są na występowanie klęsk żywiołowych, a tym samym na sytuacje o znamionach kryzysowych. Zjawiska ekstremalne przybierają na sile w ostatnich latach, co jest konsekwencją postępujących zmian klimatu.

6 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE

6.1 WSTĘP

Na obszarze **<u>następujące czynniki ekofizjograficzne wpływają pozytywnie</u>** na możliwość rozbudowy i przyszłego kształtowania zabudowy:

- **generalnie sprzyjające warunki podłoża budowlanego**, w tym w korzystne ukształtowanie powierzchni terenu (płaskie), a także relatywnie sprzyjające warunki gruntowe (przewaga utworów piaszczystych w podłożu);
- **brak ograniczeń w postaci kompleksów leśnych** oraz **niewielka rola ekologiczna całego terenu** – występują tu komponenty o małej wartości przyrodniczej (w tym nie pełnią one istotnej roli w systemie przyrodniczym Gminy i regionu); nie występują bariery w rozwoju zabudowy związane z obecnością gruntów leśnych (Ls) lub gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (Lz);
- **brak powierzchniowych lub obiektowych form ochrony przyrody** oraz brak związanych z ich występowaniem ograniczeń prawnych;
- **brak ograniczeń w postaci wód powierzchniowych** – w obszarze nie występują naturalne wody powierzchniowe; w obszarze nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią; w rejonie obszaru potencjalnie możliwe jest wystąpienie lokalnych i okresowych podtopień, związanych z nadmiernym gromadzeniem się wody po obfitych opadach, czy roztopach pokrywy śnieżnej;
- brak ograniczeń w postaci występowania bazy surowcowej;
- **korzystne położenie komunikacyjne** – bezpośredni dostęp do drogi krajowej nr 80;
- **możliwość wyposażenia w infrastrukturę techniczną** – poprzez rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej i systemu oczyszczania ścieków oraz podłączenie do istniejącej sieci elektroenergetycznej.

Rozwój zagospodarowania powinien odbywać się zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego i będzie wymagał uwzględnienia przede wszystkim:

- **racjonalnego kształtowania ekologicznych warunków życia ludzi**, poprzez m.in. rozstrzygnięcia zapewniające wprowadzenie zieleni urządzonej i ozdobnej oraz zachowanie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie zabudowy;
- **przekształcenia części gruntów rolnych na cele nierolnicze**, w przypadku wystąpienia gruntów chronionych klas bonitacyjnych tj. I-III.
- **ochrony jakości powietrza i zapewnienia możliwości przeciwdziałania zjawisku emisji niskiej**, poprzez wspomaganie tradycyjnych procesów grzewczych technologiami niskoemisyjnymi (np. wspomaganie ogrzewania gospodarstw domowych i obiektów usługowych mikroinstalacjami OZE, wymiana tradycyjnych kotłów węglowych na źródła niskoemisyjne, jak np. kotły na biomasę);
- rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i komunikacyjnej;
- położenia w zasięgu udokumentowanego GZWP nr 141.

Procedowany projekt mpzp ma na celu ustalenie zasad zagospodarowania w oparciu o ustalone funkcje terenu, w tym wprowadzoną możliwość zainwestowania poszczególnych funkcji użytkowych, a także obsługę techniczną i komunikacyjną. W związku z powyższym nie do uniknięcia są konsekwencje realizacji planowanego zagospodarowania w zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze. W niniejszej prognozie ocenione zostały potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wyniknąć wprost z zapisów planu miejscowego.

Ustalenia projektu mpzp oceniono w odniesieniu do:

- poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego (z uwzględnieniem zależności między nimi) – roślin, zwierząt i różnorodności biologicznej, ludzi, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni i ukształtowania ziemi, krajobrazu, warunków klimatycznych, zasobów naturalnych, zabytków i dóbr materialnych;
- form ochrony przyrody, w tym celu i przedmiotu ochrony, integralności obszarów Natura 2000,

- kwalifikacji oddziaływań jako znaczące, oraz podziału oddziaływań na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

Informacje zawarte w niniejszej Prognozie (w tym ocena oddziaływania ustaleń projektu mpzp na środowisko przyrodnicze) zostały dostosowane **stosownie do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz stosownie do stanu wiedzy i metod oceny**. Ocenie poddano przede wszystkim **proponowane przeznaczenie terenu** – podkreśla się, że projekt mpzp ustala parametry i zasady zagospodarowania, zaś nie precyzuje konkretnych rodzajów przedsięwzięć, a co tym idzie utrudnione jest precyzyjne określenie oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

W związku z tym, że na obecnym etapie nie jest przesądzona specyfika zainwestowania (nie precyzuje się konkretnych przedsięwzięć, ich charakteru, rodzaju i lokalizacji), utrudnione jest ściśle precyzyjne określenie oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Analiza ta możliwa będzie na etapie ewentualnej oceny oddziaływania na środowisko konkretnego przedsięwzięcia.

6.2 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

SZATA ROŚLINNA

Wdrażanie projektu mpzp spowoduje, że w części obszaru nastąpi **wprowadzenie terenów utwardzanych i zabudowanych** w postaci zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej oraz niezbędnej infrastruktury technicznej. Zajęte zostaną obszary niezagospodarowane, w strukturze których występują agrocenozy gruntów ornych oraz pastwiska.

Zaistnieje potrzeba usunięcia występujących zbiorowisk roślinnych, przy czym **likwidacji ulegną małowartościowe zbiorowiska w postaci:**

- niewielkich zgrupowań zadrzewień i zakrzewień oraz nasadzeń porolnych,
- roślinności towarzyszącej gruntom sklasyfikowanym jako rolne (roślinność murawowa i trawiasta pastwisk, agrocenozy gruntów rolnych, roślinność segetalna, drobne zadrzewienia).

Dla terenów zieleni i zadrzewień (niebędących lasami) obwiązują przepisy prawa dotyczące ich ochrony oraz możliwości ewentualnej wycinki. W myśl Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

Art. 78. Rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należytym stanie tereny zieleni i zadrzewienia.

(…).

Art. 83. 1. Usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego na wniosek:

1) posiadacza nieruchomości – za zgodą właściciela tej nieruchomości;

2) właściciela urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. 2023 poz. 1610 z późn. zm.) zwanej dalej „Kodeksem cywilnym" – jeżeli drzewo lub krzew zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń.

2. Zgoda właściciela nieruchomości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie jest wymagana w przypadku wniosku złożonego przez:

1) spółdzielnię mieszkaniową;

2) wspólnotę mieszkaniową, w której właściciele lokali powierzyli zarząd nieruchomością wspólną zarządowi, zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. 2021 poz. 1048 z późn.zm.);

3) zarządcę nieruchomości będącej własnością Skarbu Państwa.

3. Zgoda właściciela nieruchomości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie jest wymagana także w przypadku wniosku złożonego przez użytkownika wieczystego lub posiadacza nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, niebędących podmiotem, o którym mowa w ust. 2.

(…)

Art. 83a. 1. Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków.

2. Zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

3. Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody wydaje się po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem parku narodowego albo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Ponadto w konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp ukształtowane zostaną także nowe tereny zieleni, **w postaci powierzchni biologicznie czynnej funkcjonującej w obrębie poszczególnych wydzieleń**. Określony w projekcie mpzp minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej jest właściwy. Jego zachowanie w praktyce oznaczać to będzie uporządkowanie terenu w zakresie szaty roślinnej, objawiające się estetyzacją terenu zielenią urządzoną (m.in. ogródki, trawniki, drzewa i krzewy ozdobne).

ZWIERZĘTA

Wprowadzenia nowego zainwestowania będzie stanowić pewną barierę swobodnej migracji zwierząt. Oddziaływanie to wystąpi w sąsiedztwie obszarów o już istniejącym podobnym zagospodarowaniu. Realizacja ustaleń zawartych w projekcie mpzp może zatem w niewielkim stopniu negatywnie oddziaływać na faunę, poprzez zmiany w liczebności populacji zwierząt i zróżnicowaniu gatunkowym lokalnej fauny.

Ustalenia projektu mpzp odnośnie rodzaju zagospodarowania terenów nie wnoszą szczególnie istotnych zmian z punktu widzenia ochrony walorów faunistycznych. Obszary, na których wyznaczono nowe tereny pod zabudowę i inwestycje w większości **nie stanowią szczególnie cennych terenów występowania fauny ani szlaków migracyjnych zwierząt**, w związku z czym oddziaływanie realizacji projektu mpzp nie będzie znaczące.

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Przeznaczenie terenów pod zabudowę będzie negatywnie, ale mało ingerujące w ogólną strukturę bioróżnorodności biologicznej. Rozwój zabudowy wpłynie na **zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej.** Tereny planowane pod zabudowę porośnięte są w większości przez roślinność towarzyszącą działalności człowieka (zbiorowiska chwastów pól uprawnych, roślinność agrocenozy gruntów ornych). Są to zbiorowiska należące do fitocenoz o bardzo małych walorach przyrodniczych.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest częściowo w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym, nie mniej sam obszar **nie jest szczególnie cenny pod względem zarówno florystycznym, jak i faunistycznym**. W związku z powyższym należy uznać, iż realizacja ustaleń projektu mpzp **nie będzie w sposób istotny oddziaływać na system przyrodniczy Gminy i regionu, w tym na różnorodność biologiczną.**

Tab. 6: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na roślinność, zwierzęta i różnorodność biologiczną

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na roślinność		√	√	√						√	√	
Oddziaływanie na zwierzęta			√	√						√	√	√
Oddziaływanie na różnorodność biologiczną			√	√	√					√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.3 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000

W granicach terenu objętego projektem mpzp nie występują obszarowe oraz obiektowe formy ochrony przyrody. **W związku z powyższym nie wystąpi oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów**.

Niezależnie od ustaleń projektu mpzp, w trakcie realizacji zainwestowania **obowiązuje przestrzeganie wszystkich przepisów o ochronie środowiska, w tym ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.** W przypadku gatunków dziko występujących zwierząt, a także roślin i grzybów podlegających oraz ich siedlisk i ostoi, wymagane jest przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022 poz. 2380),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Tab. 7: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na formy ochrony przyrody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie formy ochrony przyrody			**√**		**√**					**√**	**√**	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.4 LUDZIE

Jak wspomniano na wstępie rozdziału, na obecnym etapie nie jest przesądzona specyfika zainwestowania (nie precyzuje się konkretnych przedsięwzięć, ich charakteru, rodzaju i lokalizacji). W związku z tym utrudnione jest ściśle precyzyjne określenie oddziaływań na środowisko, w tym zdrowie i warunki życia ludzi. Analiza ta możliwa będzie na etapie ewentualnej oceny oddziaływania na środowisko konkretnego przedsięwzięcia.

Oddziaływanie na warunki akustyczne (hałas), wzrastać będzie w związku z rozwojem komunikacji i postępującą urbanizacją obszarów. Negatywne oddziaływanie może być spowodowane przede wszystkim bezpośrednim sąsiedztwem terenów zabudowy mieszkaniowej (zabudowy chronionej akustycznie) z terenami przeznaczonymi pod lokalizację terenów usług lub produkcji. Hałas emitowany przez funkcjonujące obiekty produkcyjne, usługowe, magazynowe, składowe, zależny jest od rodzaju i skali inwestycji oraz ruchu pojazdów wewnątrz terenów funkcjonalnych, a zatem czynników o jakich nie przesądza projekt planu miejscowego.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zakazuje się przekroczenia określonych norm, w odniesieniu do poszczególnych kategorii terenów chronionych akustycznie. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na tereny chronione akustyczne.

Stosunkowo największe oddziaływanie na warunki aerosnitarne związane może być z funkcjonowaniem terenów produkcyjno-usługowych (w zależności od rodzaju wprowadzonych zakładów produkcyjnych) – emisją technologiczną oraz ruchem pojazdów silnikowych wewnątrz terenów funkcjonalnych – emisją samochodową. Oddziaływanie to może być znaczące (w zależności od specyfiki zakładu), jednak nie może powodować przekroczeń norm standardów środowiska, zgodnie z przepisami prawa.

Ograniczaniu potencjalnych negatywnych oddziaływań związanych z emisją zanieczyszczeń do atmosfery będą służyć zarówno nowe technologie i standardy produkcji, jak i możliwość zastosowania mikro - i małych instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz stosowanie niskoemisyjnych systemów ogrzewania. Zabiegi te przysłużą się minimalizacji negatywnych oddziaływań na warunki aerosanitarne życia i funkcjonowania ludzi (wpływ na powietrze jest przedmiotem rozdz. 6.7).

Oddziaływanie na warunki estetyczne (krajobrazowe) będzie typowe, a powstanie nowych obszarów zabudowanych (obiekty produkcyjne i usługowe oraz rozwój systemów komunikacji) może pogarszać odczucia estetyczne terenów dotychczas otwartych. Jest to nieuniknione, a w zależności od form architektonicznych, kubatury, wyglądu estetycznego, zabudowa ta może być pozytywnie odbieranym elementem lokalnego krajobrazu w sensie wizualno-estetycznym. Wpływ na krajobraz jest przedmiotem rozdz. 6.10.

W związku z tym, że projekt mpzp dopuszcza realizację zakładów produkcyjnych warunki i bezpieczeństwo życia ludzi narażone są na **ewentualne wystąpienie zdarzeń losowych.** Zapisy projektu mpzp w zakresie istniejącego i planowanego zagospodarowania nie wskazują na możliwość wystąpienia poważnych awarii, do których zaliczyć można emisje, pożar lub eksplozję powstałe w trakcie procesów produkcyjnych, magazynowania lub transportu.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ochrona przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska. Zabezpieczenie przed skutkami poważnych awarii przemysłowych w obiektach i instalacjach oraz na trasach przewozu materiałów niebezpiecznych należy realizować poprzez działania prewencyjne polegające na:

- lokalizowaniu zakładów, które mogą stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii, w bezpiecznej odległości od siebie oraz od osiedli mieszkaniowych, obiektów użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego – projekt mpzp spełnia to kryterium, gdyż zakłada rozwoju terenów produkcyjnych na terenach do tego predysponowanych;
- wyznaczaniu miejsc parkowania pojazdów przewożących materiały niebezpieczne oraz wyznaczaniu tras przejazdu tych pojazdów – obszar projektu mpzp zapewnia właściwą obsługę komunikacyjną terenu.

Postuluje się, aby planowane obiekty produkcyjne zlokalizowane były w możliwie znacznej odległości od najbliższych siedlisk zabudowy mieszkaniowej, aby obiekty te nie stanowiły uciążliwości dla mieszkańców.

Na obszarze projektu mpzp nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. **Istnieje natomiast ryzyko wystąpienia podtapiania terenu**, w związku z nadmiernym gromadzeniem się wody po obfitych opadach, czy roztopach pokrywy śnieżnej.

Niezależnie od ustaleń projektu mpzp warunki i bezpieczeństwo życia ludzi narażone są na ewentualne wystąpienie zdarzeń losowych w postaci awarii lub naturalnych klęsk żywiołowych. Na terenie projektu mpzp nie występują naturalne zagrożenia przyrodnicze, takie jak zagrożenie ruchami masowymi ziemi, czy zagrożenie powodziowe. Nie występują tu również obszary narażone na niebezpieczeństwo awarii przemysłowej. Istnieje natomiast ryzyko wystąpienia silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić, czy susz oraz innych sytuacji o znamionach kryzysowych. Ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych jest niezależne od ustaleń projektu mpzp. Istotne natomiast jest lokalne zabezpieczenie terenu, w tym przede wszystkim zapewnienie dostępności odpowiednich służb ratowniczych (straży pożarnej, ratownictwa medycznego i chemicznego oraz innych służb). Projekt mpzp zawiera prawidłowe ustalenia w zakresie zabezpieczenia przed skutkami ewentualnych zdarzeń losowych.

Tab. 8: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi i warunki ich życia

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na ludzi	√	√	√	√	√		√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.5 WODY

Bezpośrednio w granicach obszaru projektu mpzp **nie występują naturalne wody śródlądowe** (zarówno stojące jak również płynące). Jeden z fragmentów obszaru znajduje się natomiast w odległości ok. 1,5 km od koryta Wisły, natomiast w granicach opracowania przebiegają fragmenty rowu melioracyjnego.

Realizacja ustaleń projektu mpzp **nie będzie miała negatywnego wpływu na wody powierzchniowe występujące poza jego granicami.**

Spośród rozwiązań zawartych w projekcie mpzp istotny wpływ na warunki wodno-gruntowe wywierać będzie wprowadzanie nowej zabudowy kubaturowej i utwardzanej (powierzchni nieprzepuszczalnych). **Zmianie ulegnie lokalny obieg wody**, tj. zmniejszeniu ulegnie udział infiltracji wody w miejscu opadu atmosferycznego, a zwiększeniu ich odpływ powierzchniami utwardzonymi. Dojdzie także do nieodwracalnych zmian w budowie przypowierzchniowej ze względu na ingerencje w podłoże (powstawanie fundamentów budynków, urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej).

Z uwagi na stosunkowo niewielką powierzchnię przekształceń **nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu mpzp w sposób znaczący wpłynęła na lokalny obieg wody.** Dodatkowo, zachowanie optymalnego udziału terenów biologicznie czynnych przyczyni się do odpowiedniego zasilania wód gruntowych i pierwszego poziomu wodonośnego. Rozwój przestrzenny jest również **potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych i gruntowych**, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

Ryzyko wystąpienia oddziaływań na środowisko gruntowo-wodne wiązać się będzie z etapem budowy niektórych przedsięwzięć, dla których konieczne jest prowadzenie wykopów (np. podziemne sieci infrastruktury, wykopy fundamentów). Może wówczas zaistnieć **ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód gruntowych** (np. awarie sprzętu budowlanego, wycieki paliw i innych substancji używanych przy budowie). Ich oddziaływanie może być toksyczne w stosunku do organizmów żywych. Ograniczaniu tego ryzyka sprzyjać będzie nadzór nad sprawnością sprzętu oraz zabezpieczenia gruntów, zgodnie z praktyką budowlaną.

Z uwagi na charakter planowanego zagospodarowania oraz rozwiązania chroniące środowisko, w tym gruntowo-wodne, stwierdza się, że realizacja projektu mpzp **nie spowoduje ryzyka dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych** (JCWP) oraz **Jednolitych Części Wód Podziemnych** (JCWPd) przez „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”[15] (por. rozdz. 4.2.2. Prognozy).

Tab. 9: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na wody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na wody powierzchniowe			√	√	√					√	√	
Oddziaływanie na wody podziemne			√	√	√					√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

[15] Aktualnie obowiązujący „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” przyjęto w 2022 r.

6.6 ZASOBY NATURALNE

6.6.1 ZASOBY GLEBOWE

Planowane zagospodarowanie i realizacja ustaleń projektu mpzp **spowoduje likwidację gruntów rolnych**. Pod względem bonitacyjnym w granicach obszaru występują gleby należące do III, IV, V lub VI klasy bonitacyjnej.

W stosunku do gruntów rolnych klasy bonitacyjnej III obowiązują przepisy dotyczące ochrony zasobów glebowych przez zmianą sposobu użytkowania, w myśl Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych:

Art. 7. 1. Przeznaczenia gruntów rolnych (…) na cele nierolnicze (…), wymagającego zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1a. Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, dla których miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sporządza się.

2. Przeznaczenie na cele nierolnicze i (…):

1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem ust. 2a,

(…)

– wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

2a. Nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III, jeżeli grunty te spełniają łącznie następujące warunki:

1) co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;

2) położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2023. poz. 344 z późn.zm.).

3) położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U.2024 poz. 320).

4) ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

6.6.2 ZASOBY LEŚNE

Na terenie mpzp nie ma zasobów leśnych. Realizacja ustaleń mpzp **nie będzie miała żadnego wpływu na zasoby leśne** gminy Zławieś Wielka. W żaden sposób nie zmniejszą się walory leśnej przestrzeni produkcyjnej regionu.

W związku z powyższym **nie jest wymagana zgoda na odlesienie** – w myśl Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

6.6.3 ZASOBY WODNE

Realizacja ustaleń projektu mpzp **nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby wodne, w tym zasoby eksploatacyjne wód.** Na obszarze projektu mpzp **nie występują ujęcia wód** do celów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz nie występują tu strefy ochronne ujęć wody.

Zagadnienie zasobów wodnych w tym wód powierzchniowych i podziemnych opisane zostało we wcześniejszym rozdz. 6.5. Należy podkreślić, że w kontekście ochrony zasobów wodnych szczególnie istotne będzie włączenie planowanej zabudowy w system wodno-kanalizacyjny Gminy.

Realizacja i funkcjonowanie ustaleń projektu mpzp **nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zasoby udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 „Zbiornik rzeki dolna Wisła”.** Stwierdza się tak, z uwagi na charakter ustaleń projektowanego mpzp oraz zaproponowane rozwiązania chroniące środowisko wodne.

6.6.4 ZASOBY SUROWCOWE

Na terenie objętym projektem mpzp nie występują złoża kopalin udokumentowanych, nie znajdują się tu także tereny i obszary górnicze. Ustalenia projektu mpzp w żaden sposób **nie wpłyną na surowce mineralne** znajdujące się poza granicami opracowania.

Tab. 10: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zasoby naturalne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na zasoby leśne			√		√					√	√	
Oddziaływanie na zasoby wodne			√	√					√	√	√	
Oddziaływanie na zasoby surowców			√		√					√	√	
Oddziaływanie na zasoby glebowe		√	√	√	√					√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.7 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT

W wyniku realizacji projektu mpzp nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy, czyli nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wraz ze wzrostem intensywności zabudowy, lokalnie **może dojść do pogorszenia stanu higieny atmosfery**.

Największe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne może być związane z procesami technologicznymi mogącymi odbywać się w obrębie terenów produkcyjno-usługowych (emisja punktowa). Podobnie, jak w przypadku oceny oddziaływania na warunki życia ludzi, tak również ocena wpływu na jakość powietrza atmosferycznego w dużej mierze uzależniona jest od charakteru zakładu produkcyjnego lub/i usługowego, rodzaju działalności i jej specyfiki, które to na obecnym etapie planistycznym nie są przesądzone. **Z uwagi na konieczność przestrzegania standardów jakości środowiska, nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania na powietrze atmosferyczne w zakresie emisji zanieczyszczeń technologicznych**. Pomimo stosowania rozwiązań łagodzących i przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ochrony powietrza, uciążliwość dla otoczenia, zwłaszcza dla najbliższych terenów mieszkaniowych, może wystąpić. Dodatkowo, ewentualna budowa obiektów potencjalnie uciążliwych dla środowiska, w tym dla powietrza atmosferycznego, wymagać będzie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. **Na etapie projektu mpzp nie istnieje ryzyko realizacji obiektów lub instalacji, które radykalnie wpłyną na jakość powietrza w regionie**. W przyszłości, ewentualna realizacja tego typu inwestycji poprzedzona będzie dokładną analizą w zakresie oddziaływania na jakość omawianego komponentu środowiska.

Poszczególne tereny funkcjonalne wymagać będą obsługi transportowej (emisja liniowa), w związku z czym zaistnieje zjawisko emisji pochodzącej z ruchu samochodowego. Wielkość emisji uzależniona będzie od zapotrzebowania na obsługę transportową terenów produkcyjno-usługowych. Nie wyklucza się przy tym ruchu pojazdów ciężkich. Generalnie **nie przewiduje się, aby wzrost emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalin ruchu samochodowego znacząco uciążliwy dla środowiska**. Ostatecznie wpływ ten uzależniony będzie m.in. od rodzaju prowadzonej działalności i skali wzrostu ruchu komunikacyjnego.

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp **zwiększeniu ulegnie emisja zanieczyszczeń atmosfery pochodząca z procesu ogrzewania budynków oraz ze spalin ruchu samochodowego** odbywającego się po drogach publicznych (w sąsiedztwie) i wewnętrznych. Z uwagi na wielkość przewidywanego zagospodarowania oraz biorąc pod uwagę proekologiczne trendy w stosowaniu paliw grzewczych i rozwoju motoryzacji nie przewiduje się istotnie znaczącego wryc.zrostu zanieczyszczenia atmosfery w skali regionalnej.

Wzmożone oddziaływania bezpośrednie na powietrze atmosferyczne może zachodzić podczas realizacji przedsięwzięcia i związanych z tym procesów budowlanych – prace sprzętu, transport materiałów, itd. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i chwilowe oraz ograniczone do terenów budowy i ich sąsiedztwa.

Ponadto **ograniczaniu zanieczyszczeń powietrza służą rozwiązania systemowe**, w tym instrumenty prawne ustawy Prawo ochrony Środowiska i przepisów pokrewnych. Nowelizacja w/w ustawy (tzw. „ustawa antysmogowa") umożliwia m.in. zastosowanie na szczeblu lokalnym prawnych narzędzi poprawy jakości powietrza. Ustawa ta m.in. umożliwia władzom lokalnym, przy uwzględnieniu potrzeb zdrowotnych mieszkańców oraz oddziaływania na środowisko, wprowadzenie na danym terenie: rodzajów paliw dozwolonych lub zakazanych, czy też minimalnego standardu emisji kotłów.

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp, w tym zwłaszcza w wyniku wprowadzania zabudowy oraz infrastruktury, **wystąpią niewielkie zmiany w lokalnych warunkach klimatycznych**. Objawiać się to będzie nieznacznym wzrostem temperatury i spadkiem wilgotności na terenach utwardzonych. Jednocześnie zmianie ulegnie rozkład usłonecznienia (cień rzucany przez budynki) oraz warunki wietrzne (bariery w postaci obiektów kubaturowych). Efekt ten ograniczać będzie występowanie powierzchni biologicznie czynnej. Z uwagi na swój charakter, **ustalenia projektu mpzp nie spowodują zmian klimatycznych w skali ponadlokalnej (w tym globalnej).**

Tab. 11: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powietrze i klimat

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne		√	√	√	√		√			√	√	√
Oddziaływanie na klimat lokalny			√	√	√		√			√	√	
Oddziaływanie na klimat w skali globalnej			√	√	√		√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.8 POWIERZCHNIA ZIEMI

W konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp w części jego obszaru nastąpi wprowadzenie terenów utwardzanych i zabudowanych, w związku z czym **nastąpią oddziaływania na wierzchnią powierzchnię ziemi**. Ze względu na charakter ustaleń nie przewiduje się aby były to przekształcenia znaczące. Budowa budynków, obiektów towarzyszących oraz innych obiektów powierzchniowych, punktowych i liniowych spowoduje:

- konieczność niewielkich niwelacji terenowych;
- budowę fundamentów pod budynki i związaną z tym konieczność wykopów ziemi;
- degradację warunków glebowych na terach zajętych przez zagospodarowanie.

Realizacja nowych obiektów budowlanych przyczyni się do **uszczelnienia podłoża przez wprowadzanie powierzchni nieprzepuszczalnych**. Wskutek prowadzonych prac niwelacyjnych dojdzie do wytworzenia pewnej ilości mas ziemi z wykopów. Główne prace wykopowe dotyczyć będą budowy fundamentów. Grunt z wykopów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów jest odpadem, w związku z czym jego zagospodarowanie jest ściśle określone przepisami prawa. Według ustaleń projektu mpzp gospodarka odpadami odbywać się będzie na postawie przepisów prawa.

Pewne oddziaływania na powierzchnię ziemi i glebę mogą zachodzić na etapie i w miejscu realizacji przedsięwzięcia, czasem mogą one dotyczyć również terenów sąsiednich – w sposób bezpośredni i krótkoterminowy lub chwilowy, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie,

uzbrojenie techniczne terenu). Na obszarze projektu mpzp **nie wystąpi eksploatacja złóż** i związane z nią przekształcenia powierzchni ziemi.

Obszar projektu mpzp nie jest kwalifikowany jako rejon predysponowany do występowania ruchów masowych – **w obszarze projektu mpzp nie występuje zagrożenie zjawiskiem ruchów masowych.**

Tab. 12: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powierzchnię ziemi

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na przypowierzchniową litosferę		√	√	√				√		√	√	√
Oddziaływanie na ukształtowanie powierzchni ziemi			√	√						√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.9 KRAJOBRAZ

Obszar projektu mpzp odznacza się w większości równinną lub lekką falistą rzeźbą terenu, o znikomym nachyleniach. Atrakcyjność krajobrazowa rejonu objętego opracowaniem związania jest przede wszystkim występowaniem fragmentów zbiorowisk zadrzewień ukształtowanych na użytkach rolnych.

Istotnym czynnikiem ochrony zasobów krajobrazowych obszaru, zwłaszcza w kontekście nowego zagospodarowania przestrzennego, jest kształtowanie zabudowy zgodnej z zasadą szeroko pojętego ładu przestrzennego. Ochrona walorów krajobrazowych powinna uwzględniać:

- uwarunkowania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- walory ekonomiczne przestrzeni,
- potrzeby interesu publicznego,
- wymogi i standardy architektoniczne,
- potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej,
- dbałość o estetykę zainwestowania nowej zabudowy,
- rozwój zrównoważony, który powinien być podstawą postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

Zastosowanie się do powyższych zasad pozwoli na racjonalne wykorzystanie przestrzeni wolnej od zabudowy, przy jednoczesnym utrzymaniu walorów krajobrazowych całego obszaru. Ponadto właściwe ukształtowanie zabudowy może docelowo zwiększyć jakość przestrzeni gminy Zławieś Wielka.

Ingerujące w krajobraz będzie oddziaływanie związane z procesem budowy obiektów przewidzianych ustaleniami projektu mpzp. Ucierpi na tym estetyka terenu, jednak będzie to oddziaływanie **krótkoterminowe i chwilowe**. Po zakończeniu fazy budowlanej, nowa zabudowa będzie się komponować z istniejącą zabudową poszczególnych miejscowości. Zgodnie z zapisami projektu mpzp projektowane zagospodarowanie terenu pod względem funkcjonalnym i przestrzennym powinno uwzględniać wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe.

Tab. 13: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na krajobraz

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na krajobraz w fazie budowlanej		√		√				√				√
Oddziaływanie na krajobraz w fazie funkcjonowania	√			√						√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

6.10 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Ustalenia projektu mpzp **nie wpłyną negatywnie na obiekty czy obszary dziedzictwa kulturowego, zabytki (w tym stanowiska archeologiczne) oraz dobra kultury współczesnej** pod warunkiem przestrzegania przepisów prawa w tym zakresie, na co wskazują zapisy projektu mpzp.

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp **nastąpi wzrost zasobności obszaru w dobra materialne**. Dotychczas wolne od zabudowy tereny przekształcone zostaną w tereny zabudowy produkcyjno-usługowej lub usługowej. Ponadto zrealizowane zostaną obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Tab. 14: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zabytki i dobra materialne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na zabytki			√	√	√					√	√	
Oddziaływanie na dobra materialne	√			√						√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne.

7 WNIOSKI

7.1 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Ogólny stan środowiska terenu objętego projektem mpzp przeanalizowano w podrozdziale 4.2. Oddziaływanie na środowisko wystąpi **w trakcie realizacji zagospodarowania**, przewidzianego projektem mpzp, co będzie miało przejściowy charakter (krótkoterminowy i chwilowy) i dotyczyć będzie głównie:

- drobnych przekształceń wierzchnich warstw terenu (rozjeżdżanie terenu przy pracach pojazdów budowlanych, tymczasowe składowania materiałów budowlanych, wykopy itp.),
- emisji zanieczyszczeń spalinowych (praca sprzętu budowlanego) i zanieczyszczeń pyłowych (pylenie gruntu),
- hałasu (praca sprzętu budowlanego, ruch pojazdów budowlanych),
- krajobrazu (czasowe zmiany estetyczne związane z budową zainwestowania),
- likwidacji istniejącej roślinności, głównie murawowej, która w znacznej mierze zostanie odtworzona/zastąpiona inną w ramach funkcjonowania powierzchni biologicznie czynnych i zieleni w obrębie poszczególnych wydzieleń.

Oddziaływanie na środowisko wystąpi również w **fazie funkcjonowania** zagospodarowania, przewidzianego w projekcie mpzp. Dotyczyć to będzie głównie:

- emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu związanych z funkcjonowaniem zabudowy oraz ruchem komunikacyjnym;
- pogarszania lokalnych warunków akustycznych, przy czym nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu;
- niewielkich zmian w ukształtowaniu terenu (wierzchnich warstw litosfery), związanych z realizacją zagospodarowania;
- zmian w krajobrazie, przy czym projektowane zagospodarowanie terenu pod względem funkcjonalnym i przestrzennym będzie uwzględniać wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe;
- powiększenia dóbr materialnych o nowe tereny produkcyjne, usługowe, ciągi komunikacyjne oraz elementy infrastruktury technicznej;
- pozytywnego wpływu na lokalny rynek zatrudnienia.

7.2 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp **nie będą oddziaływać transgranicznie**. Sam obszar położony jest w środkowej części kraju w oddaleniu ok. 140 km (w linii prostej) od granic administracyjnych Polski, a ponadto charakter ustaleń projektu mpzp ma wydźwięk jedynie lokalny.

7.3 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Przyjęte w projekcie mpzp rozwiązania, dotyczące przyszłego zagospodarowania terenu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i ekofizjograficznymi oraz predyspozycjami obszaru.

W związku z powyższym **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych** w stosunku do zaproponowanych w projekcie mpzp.

7.4 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Dobór środków kompensujących powinien być proporcjonalny do wielkości i skali negatywnych oddziaływań. Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, **nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej**.

W projekcie mpzp zawarto ustalenia, które ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze. Projekt mpzp ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które przysłużą się ochronie zasobów przyrodniczych oraz ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

7.5 WNIOSKI I REKOMENDACJE DO DALSZYCH DZIAŁAŃ PLANISTYCZNYCH

W celu eliminacji lub ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu mpzp, pożądane byłoby m.in.:

- możliwie maksymalne zachowanie istniejących zadrzewień w obrębie wydzieleń funkcjonalnych oraz ich wykorzystanie w kształtowaniu terenów biologicznie czynnych w ramach funkcjonowania zabudowy,
- właściwa gospodarka ściekowa – niedopuszczenie do przedostawania się zanieczyszczeń do wód i gruntu;
- dla nowych obiektów wymagających zaopatrzenia w ciepło i energię stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji, w tym np. stosowanie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne);
- zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniami, w tym prowadzenie robót w taki sposób, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód, ani też pogorszenia ich stanu ilościowego i jakościowego;
- przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów budowlanych stosowanie rozwiązań ograniczających skutki ujemnego oddziaływania na grunty;
- wskazane jest, aby nowe zagospodarowanie aktywności gospodarczej, wyposażone zostały w infrastrukturę służącą ochronie środowiska;
- rekultywacja terenów zniszczonych w czasie trwania prac budowlanych;
- przestrzeganie regulacji prawnych w zakresu gospodarki odpadami;
- zabezpieczenie mas ziemnych zgodnie z przepisami prawa (masy ziemne z wykopów należy zagospodarować na terenie własnej działki lub wywieść na miejsce wskazane przez odpowiednie służby gminne. Masy ziemne mogą zostać wyłączone spod ustawy o odpadach tylko wówczas, jeżeli dotyczą niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, ze materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym, na którym został wydobyty);
- w przypadku odkrycia – podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub władze Gminy.

Ponadto w trakcie realizacji obowiązuje przestrzeganie wszystkich przepisów o ochronie środowiska, w tym, w przypadku stwierdzenia gatunków dziko występujących zwierząt, a także roślin i grzybów podlegających oraz ich siedlisk i ostoi, wymagane jest przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022 poz. 2380),

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

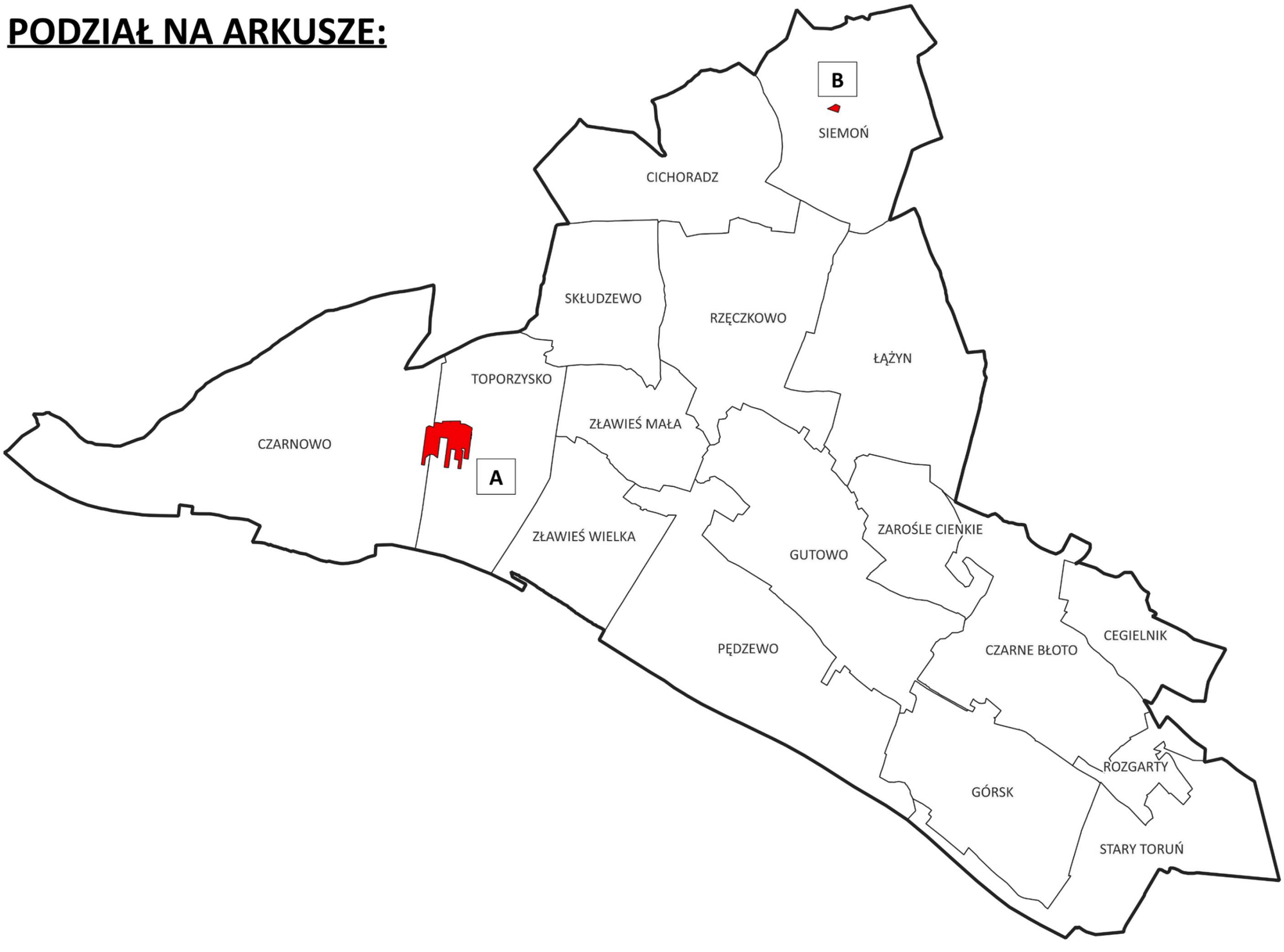
7.6 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki ustaleń projektu mpzp mogą być monitorowane zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i po zakończeniu budowy.

W fazie inwestycyjnej wskazane są kontrole sposobów m.in.: zabezpieczenia wykopów budowlanych oraz placów budowlanych obsługujących inwestycje przed dostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu i wód podziemnych, wywożenia i unieszkodliwiania odpadów, wykorzystania ewentualnych mas ziemnych, pochodzących z wykopów, czy też nadzór sprawności technicznej sprzętu budowlanego, w kontekście ewentualnych zagrożeń awarią.

W fazie po zakończeniu budowy zamierzenia inwestycyjnego pożądane są kontrola i ocena sposobu wykonania inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem spełnienia wymogów wynikających z budowlanych, kontrola stanu ładu przestrzennego i stanu estetycznego terenów zainwestowanych, monitoring funkcjonowania systemu gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, kontrola dotrzymania norm akustycznych i aerosaniitarnych, czy magazynowania paliw.

PODZIAŁ NA ARKUSZE:

ZAŁĄCZNIK 1 – OŚWIADCZENIE O SPEŁNIANIU WYMAGAŃ

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Łukasz Kowalski – autor Prognozy OOŚ

ZAŁĄCZNIK 2: RYSUNEK PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

(ODDZIELNY PLIK